

GŁOS WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945
Nr 68 (10 535)

Poznań, piątek 24 marca 1978

Cena 1 zł
Wyd. A

Przyjęcie wspólnego komunikatu

E. Wojtaszek zakończył wizytę w Austrii

Na zaproszenie federalnego ministra spraw zagranicznych Republiki Austrii dr. Willibald Pahr, od 21 do 23 marca 1978 r. złożył w Austrii wizytę oficjalną minister spraw zagranicznych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Emil Wojtaszek. Na zakończenie wizyty opublikowano wspólny komunikat.

Dokument stwierdza, że rozmowy ministrów Wojtaszka i Pahr przebiegały w przyjaznej i konstruktywnej atmosferze. Dokonano wyczerpującej wymiany poglądów na temat interesujących obie strony problemów międzynarodowych, jak również rozwoju stosunków polsko-austriackich.

Minister Wojtaszek — czytamy w zakończeniu wspólnego komunikatu — zaprosił min. Pahr do złożenia oficjalnej wizyty w Polsce. Zaproszenie zostało przyjęte z zadowoleniem. (PAP)

List do E. Gierka

Wojewódzki zlot młodych rolników Konińskiego

Minione lata przyniosły w Konińskim intensywną zmianę w rolnictwie regionu. Nowe obiekty inwentarskie w sektorze gospodarczym i indywidualnym, przeobrażenia w strukturze własności, dopływ nowoczesnego sprzętu zapewniają także dzięki rosnącym umiejętnościom i nowoczesności gospodarowania — znaczący rozwój tej gałęzi gospodarki. Duża w tym zasługa młodych mieszkańców wsi, między innymi członków ZSMP, którzy byli wielokrotnie inicjatorami czynów produkcyjnych. Rolę młodych rolników, ich osiągnięcia i problemy omówiono wczoraj na Wojewódzkim Zlocie Młodych Rolników w Konińskim.

50 spośród nich spotkało się z członkami Biura Politycznego KC PZPR, wicepremierem Józefem Teichmą, i sekretarzem KW PZPR Tadeuszem Grabkim, wojewodą konińskim Henrykiem Kaźmierczakiem, wiceprzewodniczącym ZG ZSMP Jerzym Górskim, prezesem WK ZSL w Konińskim To maszem Malinowskim i członkami Sekretariatu KW PZPR. W czasie spotkania młodzi

rolnicy podzielili się swymi osiągnięciami i problemami w codziennej pracy zawodowej i społecznej, zaznaczając rolę ZSMP w upowszechnianiu postępu w ich środowiskach.

Następnie 500-osobowa grupa młodzi wzięła udział w wojewódzkim zlocie z udziałem wicepremiera J. Teichmy i władz politycznych i administracyjnych województwa.

Wykładnikiem zadań i możliwości konińskiego rolnictwa są zmiany, jakie stały się jego udziałem w minionych 3 latach.

Powstały 34 spółdzielnie produkcyjne, zwiększył się udział gośpodarstwa SKR, coraz więcej ziem kupują rolnicy indywidualni. W Konińskim istnieje już blisko 4 000 gospodarstw specjalizujących się w specjalistycznych, dających z każdego hektara 4 do 6-krotnie większą produkcję od średniej w gminie. Każdego roku inwestuje się w konińskie rolnictwo miliard złotych przysparzając nowych obiektów gospodarskich i zaplecza technicznego.

W dyskusji podkreślano konieczność zniwelowania problemów utrudniających przyspieszenie wzrostu produkcji, podnoszenia kwalifikacji, opłacalności niektórych kierunków produkcji i przyspieszenia postępu technicznego.

Dokończenie na str. 2

Nadal brak wiadomości o porwaczach A. Moro

Ustalono tożsamość jednego z członków „Czerwonych brygad”

„Czerwonych brygad”

Mediolański dziennik „Corriere Della Sera” poinformował w czwartek, że policja zdołała ustalić tożsamość jednego z członków „Czerwonych brygad”, który brał udział w porwaniu Aldo Moro. Według dziennika, z zeznań 11 świadków wynika, że był to Prospero Gallinari, jeden z czołowych działaczy lewackich.

Najnowszy element w śledztwie w sprawie wykrycia sprawców porwania Aldo Moro było znalezienie wczoraj w jednym z ogrodów w dzielnicy mieszkalnej w południowo-zachodniej części Rzymu torby podróżnej z czterema mundurami i beretem noszonym przez pracowników włoskich

Linii Lotniczych „Alitalia”. Przy puszcza się, że te mundury mogli nosić porwacze w chwili dokonywania akcji uprowadzenia Aldo Moro. Zdaniem naczelnego świadków porwania terrorystów mieli właśnie na sobie w czasie akcji mundury linii lotniczej. Policja bada dokładnie torbę i jej zawartość.

Policja mediolańska zatrzymała jednego z przywódców lewackich ugrupowań włoskich, 38-letniego Giuseppe Zambona w związku ze śledztwem w sprawie porwania Aldo Moro. Giuseppe Zambon ma być przetrzymywany w tej sprawie w więzieniu. W chwili aresztowania Zambon usiłował pokonać kawałki papieru z notatkami. Policja zdołała uratować fragmenty tych notatek. Zambon mieszkał przez pewien czas w RFN. (PAP)

Dokończenie na str. 2

Spotkanie w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych

Uczeni o rozbrojeniu

Statystyki informują: każde go dnia świat wydaje na zbrojenia miliard dolarów. W wielu krajach środki przeznaczone na ten cel stanowią blisko jedną trzecią ich dochodu na rodowego. Ocenia się, że wysięg zbrojeń angażuje na świecie co najmniej 60 mln ludzi. Równa się to, w przybliżeniu, siłę roboczą zatrudnioną w przemyśle przetwórczym wszystkich krajów europejskich z wyjątkiem Związku Radzieckiego. Specjaliści są zdania, iż jeśli eskalacja zbrojeń utrzyma się przez najbliższe lata, to do 1990 — 1995 wydatki na ten cel zamkną się kwotą 4 bilionów 329 miliardów dolarów!

Nasilający się wysięg zbrojeń stwarza poważne zagrożenie dla procesu odprężenia, dla zachowania i utrwalenia pokoju na świecie, zwiększa niebezpieczeństwo wojny jądrowej. Dlatego też powstrzymanie i zahamowanie zbrojeń, doprowadzenie do powszech-

nego i całkowitego rozbrojenia, jest dziś sprawą niezwykle ważną. W efekcie wysiłków krajów socjalistycznych, zwłaszcza pokojowej polityce Związku Radzieckiego, a także realistycznie myślących sił na Zachodzie można odnotować pewne, określone sukcesy w dziedzinie rozbrojenia. Zawarto już szereg układów i porozumień; na różnych płaszczyznach i w różnym zakresie toczą się rozmowy rozbrojeniowe. Mowa o radziecko-amerykańskich rokowaniach SALT oraz rozmowach wiedeńskich w sprawie redukcji sił zbrojnych i zbrojeń w Europie środkowej. Trwają przygotowania do specjalnej sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych, która ma poprzedzić światową konferencję rozbrojeniową. Z konferencją tą kraje socjalistyczne, w tym Polska, wiąże duże nadzieje.

Problematyka z tym wszystkim związana była tematem spotkania naukowców zorganizowanego wczoraj w Warszawie przez Polski Instytut Spraw Międzynarodowych. Podstawą do dyskusji były

referaty omawiające różnorodną aspekty związane z rozbrojeniem.

PEDAGODZY I TWÓRCY PRZECIW BRONI NEUTRONOWEJ

Wczoraj senat Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie przyjął uchwałę potępiającą plany produkcji i wprowadzenia do arsenałów NATO broni neutronowej.

Z inicjatywy oddziału Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w Lublinie odbyło się wczoraj zebranie przedstawicieli stowarzyszeń twórczych — dziennikarzy, aktorów, literatów, plastyków, muzyków oraz pracowników wydawnictw prasowych i literackich na Lubelszczyźnie, na którym podjęto rezolucję protestującą przeciw próbom wprowadzenia do światowego arsenału bomby neutronowej. (PAP)

Ogólnopolska narada w Koninie

Doskonalenie szkolnictwa zawodowego

Przez dwa dni — 22 i 23 marca, w Koninie obradowali aktywi oświatowy młodzieżowy i związkowy z całego kraju, zapoznając się z wypracowanymi metodami i zasadami organizacyjnymi działalności młodzieży — wychowawczej w szkołach zawodowych.

W obradach uczestniczyli: dyrektor generalny Ministerstwa Oświaty i Wychowania Stanisław Bogdanowicz, sekretarz ZG ZSMP Zofia Staniek, a także przedstawiciele władz politycznych, administracyjnych i związkowych województwa.

Wypracowane dotychczas przez pedagogów, organizacje młodzieżowe, związki zawodowe i zakłady pracy, metody i formy wymagają

ciągłego doskonalenia i dostosowywania do powstających potrzeb i możliwości. 53 procent uczniów w Konińskim jest członkami ZSMP, wszyscy należą do związków zawodowych. Te dwie organizacje, poza szkołą, mają największy wpływ na kształtowanie postaw społecznych, poglądów i umiejętności zawodowych młodzieży.

Konińska narada pozwoliła wszechstronnie przedstawić najważniejsze zadania, wspólne dla szkół i innych uczestników procesu kształcenia i nauki, których celem jest dalsze doskonalenie szkolnictwa zawodowego, a tym samym wyrabianie wśród uczniów cech zapewniających właściwą rolę w życiu społecznym i gośpodarczym kraju. (woj)

Kolejna zbrodnia wojsk kambodżańskich w Wietnamie

Jak poinformowała wietnamska agencja prasowa VNA, wojska kambodżańskie dopuściły się nowej zbrodni wobec bezbronnej ludności cywilnej w rejonie przygranicznym. W tych dniach ponad tysiąc żołnierzy kambodżańskich, podzielonych na małe grupy, zaatakowało plantacje kaczuki położone na wschód od szosy 14-B, a następnie wtargnęło do wioski Hung Phuoc i Thieu Hung w prowincji Song Be.

Jak relacjonuje VNA, żołnierze wpadli do domów wietnamskich wieśniaków z zapaloną pochodnią i karabinami. Zaczęła się potworna masakra — napastnicy strzelali na oślep, gwałcili kobiety, rozbiłali dzieci o pnie drzew kaczukowych. W obu wioskach zabito 200 osób i spalono 100 domów. (PAP)

Piąte zwycięstwo polskich hokeistów

Po raz piąty zabrzmiął w belgradzkiej hali „Pionir” mazurek Dąbrowskiej. Stało się to po wczorajszym zwycięstwie polskich hokeistów nad Dokończenie na str. 4

Na zdjęciu: grupa żołnierzy irańskich, wchodzących w skład Do-
żnych Sił Zbrojnych ONZ, którzy 22 bm. przybyli na tereny po-
łudniowego Libanu.

Fot. — CAF

Fiasco rozmów M. Begina z J. Carterem

Druga grupa żołnierzy irańskich przybyła do południowego Libanu

Francuscy spadochroniarze w drodze do Tyru

Do południowego Libanu przybyła wczoraj druga grupa żołnierzy irańskich, pełniących dotychczas służbę po sy-
ryjskiej stronie Wzgórz Golan. Zajął ona pozycje w Metuli, najdalej na północ wysuniętej części granicy libańsko-izraelskiej.

Pierwsza grupa spadochroniarzy francuskich w liczbie 200 ludzi kieruje się do rejonu Tyru, który do niedawna był punktem oporu Organizacji Wyzwolenia Palestyny.

Mimo ogromnej koncentracji ognia kierowanego z morza, powietrza i lądu przez wojska izraelskie, bastion palestyński ostał się jako jeden z najważniejszych strategicznych punktów oporu. Zarówno siła ataku, jak i zaciętość obrony, wynikały z faktu, że był to ostatni ważniejszy ośrodek zaopatrzenia drogą morską Palestyńczyków.

Izrael ostro krytykuje decyzję rządu francuskiego wysłania kontyngentu w ramach ONZ-owskich sił pokojowych UNIFIL. Propaganda izraelska twierdzi, że dobre stosunki Paryża z OWP spowodują „stronniczość wojsk francuskich”. Rola spadochroniarzy francuskich będzie polegała na otoczeniu Tyru dla utrzymania zawieszenia broni i przejęcia kontroli nad zatłoczonymi przez uchodźców drogami wodnymi

wzdłuż wybrzeża morskiego z południa na północ. Dalsze jednostki francuskie w sile 600 żołnierzy przybędą do Libanu za parę dni.

Rozmieszczenie i funkcje jednostek UNIFIL będą zależały od ogólnego rozwoju sytuacji. Wczoraj jednostki irańskie kontyngentu UNIFIL ustawiły swe posterunki wzdłuż rzeki Litani. Jednostki te poruszają się z wielką ostrożnością, w obawie przed prowokacjami elementów ekstremistycznych.

Ostatnim ważnym wydarzeniem w Libanie jest oświadczenie najistotniejszej palestyńskiej organizacji „el-Fatah”, że będzie respektowała zawieszenie broni i de facto akceptuje wroczenie sił UNIFIL.

Wczoraj zakończyła się wizyta premiera Izraela Menachema Begina w Waszyngtonie. Udał się on jeszcze na kilka godzin do Nowego Jorku aby przywódcą największych organizacji żydowskich w USA złożyć sprawozdanie z rozmów z prezydentem Carterem, a następnie odleciał do Izraela.

W Waszyngtonie nikt nie ma najmniejszych złudzeń co do tego, że rozmowy Begina z prezydentem Carterem i przedstawicielami administracji za-

Dokończenie na str. 2

krótko + krótko + krótko + krótko

Sesja parlamentarna WRL

Wczoraj rozpoczęła się w Budapeszcie wiosenna sesja Zgromadzenia Narodowego WRL. Uczestniczą w niej przywódcy partii i państwa węgierskiego z J. Kadarem, P. Losoncim i G. Lazarem. Porządek obrad parlamentu obejmuje: projekt ustawy o handlu wewnętrznym, exposé ministra spraw zagranicznych oraz sprawozdanie prezesa Sądu Najwyższego WRL.

J. Callaghan w Białym Domu

Premier Wielkiej Brytanii — J. Callaghan spotkał się wczoraj w Białym Domu z prezydentem J. Carterem. Obaj politycy omawiali głównie problemy gospodarcze.

Konsultacje we Francji

Rzecznik prezydenta Francji poinformował wczoraj, że W. Giscard d'Estaing zaprosił przewodniczącego Ruchu Lewicowych Radykałów R. Fabre'a na rozmowy do Pałacu Elizejskiego w przyszłym tygodniu. Podobne zaproszenie prezydent Francji wystosował do F. Mitterranda i G. Marchais.

Zaprzysiężenie Suharto

Prezydent Indonezji Suharto został wczoraj zaprzysiężony na trzecią pięcioletnią kadencję szefa państwa. Parlament indonezyjski wkrótce potem wybrał na stanowisko wiceprezydenta byłego ministra spraw zagranicznych A. Malikę. Zarówno Malik jak i Su-

harto byli jedynymi kandydatami na te stanowiska.

Rozmowy EWG — Japonia

Konsultacje wiceprzewodniczącego komisji EWG — W. Haferkamp, odpowiedzialnego za stosunki ze światem zewnętrznym, z przedstawicielami rządu japońskiego dobiegły końca. W Brukseli uważa się, że kilkunastogodzinna wizyta W. Haferkampy w Tokio nie przyniosła zadowalających rezultatów i że obydwie strony nie ogłoszą wspólnego komunikatu.

Sukcesy patriotów

Wczoraj opublikowano w Maputo komunikat Frontu Patriotycznego Zimbabw (Rodezji) świadczący o nowych sukcesach wojskowych patriotów w tym kraju walczących z reżimem białej mniejszości I. Smitha. W okresie minionych 4 miesięcy — stwierdza się w komunikacie — bojownicy frontu wyeliminowali z walki 390 oficerów i żołnierzy reżimu Smitha.

Oblawa w RFN

Funkcjonariusze policji i specjalnej grupy antyterrorystycznej przeprowadzili wczoraj rano na dworcu kolejowym we Frankfurcie nad Menem oblawa na jedną z najbardziej poszukiwanych terrorystów RFN 26-letnią A. Speitel. W czasie tej zakończonych sukcesem operacji skontrolowano setki pasażerów wielu pociągów. A. Speitel, na którą wydano nakaz aresztowania, jest podejrzana o współudział w zamordowaniu prokuratora generalnego RFN S. Bubacka, prezesa Dresdner Bank, J. Ponto i zachodniemieckiego przemysłowca, H. M. Scheyera.

Jutrzejszy

„GŁOS WIELKOPOLSKI”

ukaze się na 3 dni w objętości

12 stron

W wydaniu m.in.:

- „Wokół naszego stołu” — czyli nieświętce relikwie
- „Tradycyjnym zwyczajem”
- „Wspólne miejsce na ziemi” — okolicznościowa rozmowa przed Międzynarodowym Dniem Teatru
- „A jednak — literatury” — wywiad z pisarzem
- „Ekran wspomnień” — z cyklu „Pióro reportera”
- Korespondencje: z ZSR Czechosłowacji i Węgier
- Fotoreportaż z największego hotelu poznańskiego (w budowie)

Ponadto: • felietony • listy czytelników • humor • a także — konkurs Komendy Wojewódzkiej Strąży Pożarowych w Poznaniu i „Głosu” pod hasłem „Wiosna bez pożarów” z nagrodami rzeczowymi wartości prawie 9 500 zł.

od GROSU

Jak opowiadają ludzie, którzy byli w Szwecji alarmująco wzrost w ubiegłym roku spożytku drożdży. W zestawieniu z faktem, iż butelka wódki kosztuje 10 dolarów a litr whisky dwa razy tyle... No, właśnie, władze wprowadziły nawet zakaz sprzedaży odpowiedniej aparatury, dostępnej przedtem w sklepach.

Ale nie wszystkie drożdże zmieniają się w szwedzkich domach w procenty. Jak wykazują dane szacunkowe, mniej więcej połowa rodzin w tym zamożnym kraju, zajmuje się wypiekaniem chleba. Nie tylko dlatego, że własny produkt lepiej im smakuje, lecz że im się to opłaca. Biorąc pod uwagę fakt, iż kilogramowy bochenek kosztuje średnio półtora dolara, wychodzi na to, że kilkusobowa rodzina piekąc regularnie chleb w domu, oszczędza w ciągu roku je dnomiesięczną pensję.

Są to doniesienia właściwie nie wymagające komentarzy. Natomiast zastępują na głęboką refleksję u mieszkańców kraju, w którym codziennie marnują się tysiące kilogramów pieczywa, znajdującego nagminnie w pojemnikach na śmieci. I który ma jeszcze co nieco do zrobienia, by osiągnąć poziom materialny sąsiadów z drugiego brzegu Baltyku.

KM

Zadania kółek rolniczych w realizacji uchwały XI Plenum KC PZPR

Zadania kółek rolniczych wynikające z uchwały XI Plenum Komitetu Centralnego PZPR w dalszej realizacji programu rozwoju rolnictwa i poprawy wyżywienia narodu, wymagają stałego podnoszenia efektywności działania wszystkich ogniw samorządowej organizacji rolników. Kółka rolnicze odgrywają istotną rolę jako jeden z głównych organizatorów produkcji rolnej w gminie, mają szczególną możliwość podejmowania działań stymulujących rozwój produkcji w gospodarstwach rolników indywidualnych.

Kółka rolnicze dysponują już znacznym potencjałem produkcyjnym. Wartość majątku trwałego będącego w ich posiadaniu sięga około 70 mld zł, a poczynione w ostatnich latach

zmiany organizacyjne, m. in. utworzenie spółdzielni kółek rolniczych pozwalają na zdecydowanie lepsze wykorzystanie tych środków. Dotyczy to zwłaszcza rozszerzania zakresu i poprawy jakości oraz terminowości usług produkcyjnych świadczonych na rzecz rolników indywidualnych, rozwijania specjalizacji i kooperacji w gospodarstwach chłopskiej oraz podnoszenia efektywności gospodarowania zespołowych gospodarstw rolnych spółdzielni kółek rolniczych.

W chwili obecnej najważniejszym zadaniem kółek rolniczych jest zwiększenie dynamiki świadczonych rolnikom usług. Tegoroczny plan w tej dziedzinie zakłada wzrost ich wartości o około 28 procent w porównaniu do roku ubiegłego, tj. osiągnięcie kwoty prawie 13 mld zł. Oznacza to m. in. wy-

sianie 2 300 ton nawozów i 3 800 ton wapna, wykonanie zabiegów agrotechnicznych na blisko 5 600 000 ha upraw oraz dokonanie zbiorów zbóż i rzepaku na powierzchni około 3 000 ha, skoszenie traw i zielonek z 2 000 ha i zebranie ziemniaków z 825 000 ha gruntów. Również o ponad 60 procent wzrosnąć mają usługi kompleksowe, szczególnie cenne dla rolników. Równie ważnym zadaniem SKR jest rozszerzenie usług remontowo-budowlanych, zwłaszcza w dziedzinie budownictwa inwentarskiego.

Wraz z rozwijaniem i usprawnianiem działalności usługowej na rzecz gospodarstw indywidualnych, kółka rolnicze powinny coraz skuteczniej wpływać na kształtowanie właściwej organizacji i upowszechnianie nowoczesnych form gospodarowania. (PAP).

Światowy dzień meteorologii

23 marca obchodzony był tradycyjnie jako Światowy Dzień Meteorologii. W br. jego hasło przewodnie brzmiało „Meteorologia dla przyszłości”. Są to badania nad anomaliami pogody i ewolucją klimatu. (PAP)

Wstrząsy w Turcji

W południowo-wschodniej części Turcji zarejestrowano wczoraj dwa wstrząsy tektoniczne o sile 4,5 stopnia według skali Richtera. Spowodowały one niewielkie straty materialne, ale na szczęście nie zanotowano żadnych ofiar w ludziach. (PAP)

W 1980 roku obejmie cały kraj Nowy system rozliczeń za pobór energii i gazu

W Radomiu i Ostrołęce obowiązuje już nowy system rozliczeń za energię elektryczną i gaz — tzw. system „Zbyt”. Jak informuje Ministerstwo Energetyki i Energii Atomowej, jeszcze w br. system ten wprowadzony będzie w kilku następnych rejonach energetycznych — w tym m. in. w jednym z rejonów stolicy.

System „Zbyt”, opracowany przez centrum informatyki resortu przy współudziale Zakładów Energetycznych Okręgu Centralnego opiera się na doświadczeniach zebranych w toku stosowania poprzednich systemów rozliczeń oraz komputeryzacji obliczeń rachunków energetycznych mieszkańców.

Odbiorcy, w których rejonie wprowadzony będzie nowy system, otrzymają specjalne książeczki opłat, zawierające sześć blankietów rachunków z podaną kwotą i terminem wpłaty, a także rachunek rozliczeniowy za okres ubiegły. Wielkość opłat została zryczałtowana na podstawie zużycia w poprzednim roku i będzie się ją wpłacać co dwa miesiące, zgodnie z ustalonymi terminami. Raz do roku natomiast nasze mieszkania odwiedzi inkasent, który sprawdzi wielkość rzeczywistego zużycia energii i gazu i wówczas — zależnie od sytuacji — trzeba będzie dopłacić różnicę, albo też ewentualna nadpłata zostanie zaliczona na poczet następnych rachunków.

W nowym systemie będzie można dokonywać opłat za energię i gaz na poczeki, w PKO, banku lub bezpośrednio w kasach rejonu energetycznego.

System „Zbyt” wprowadzony będzie stopniowo i dopiero w 1980 r. obejmie cały kraj. (PAP)

Zwolnienie od opłat radiowo-telewizyjnych

Zarządzeniem Ministra Łączności zwolnione zostały od opłat radiowo-telewizyjnych cztery grupy ludności: renciści i emeryci, którzy ukończyli 80 rok życia, (na podstawie dowodu osobistego i odcinka ostatniej renty lub emerytury); a ponadto — inwalidzi wojenni i wojskowi, bez względu na grupę inwalidztwa i stan majątkowy; inwalidzi I grupy, których zarobki poza rentą nie przekraczają kwoty 24 000 zł rocznie oraz niepełnosprawni I grupy inwalidztwa. (PAP)

Telefony

Wczoraj w Poznaniu o godz. 14.35 na ul. Grunwaldzkiej (na wysokości numeru 220) mężczyzna lat 39, będący w stanie nietrzeźwym, usiłował wskoczyć do ruszającego z przystanku tramwaju „17” i został przez ten tramwaj potrącony. Ze złamaniami nogi przewieziony został do szpitala przy ul. Lutycznej.

O godz. 15.00 na Osiedlu Manifestu Lipcowego 7-letni chłopiec został potrącony przez przejeżdżający tam samochód „Zapora”. Ranny, przebywa w szpitalu im. Kryślewicza.

O godz. 15.45 przy zbiegu ul. Głogowskiej z ul. Śniadeckich zdegradował się samochód „Fiat” 125p nie udzielając pierwszeństwa „Wolcie”, której pasażerka lat 38 doznała złuszczenia klatki piersiowej.

O godz. 20.55 przy ul. Kościelnej opodal ul. Waskiej niecierpliwie mężczyzna wbiegł na jezdnię, prosto pod koła „Fiatu” 125p. Doznał ogólnych obrażeń. (bran)

Druga grupa żołnierzy irańskich

Dokończenie ze str. 1
kończyły się całkowitym fiaskiem, przyczyniły się do zaostreżenia sprzeczności między USA a Izraelem, a także do wzmożenia napięcia na Bliskim Wschodzie.

Faktu tego nie udało się też ukryć Beginowi na konferencji prasowej transmitowanej przez amerykańskie stacje telewizyjne. Obserwatorzy w Waszyngtonie są zdania, że niepowodzenie rozmów wiąże się zarówno z nieprzejednanym stanowiskiem rządu Izraela, który przed kilku dniami dokonał nowej agresji na południowy Liban, jak i ze sprzecznościami w polityce bliskowschodniej USA, które chcą udzielić pomocy Izraelowi, a równocześnie rozszerzać swe wpływy w świecie arabskim od Egiptu poczynając.

Dziennikarze i dyplomaci amerykańscy na Bliskim Wschodzie nie kryją w rozmowach prywatnych i oficjalnych, że Begin jest osobistością, z którą nie sposób rokować.

Negatywne rezultaty spotkania w Waszyngtonie są w opinii obserwatorów bliskowschodnich — totalną porażką całej polityki prezydenta Anwar Sadata. W Egipcie szczerze wierzą, że pobyt szefa państwa egipskiego w Waszyngtonie spowoduje w polityce amerykańskiej zmiany, które z kolei zdołają zmienić stanowisko Begin. Dziś, nawet przy zdeklarowanej woli dalszego poszukiwania pokoju poprzez bezpośredni dialog z Izraelem praktycznie staje się to niemożliwe.

Pogłoska o zabójstwie prezydenta Sadata, która postawiła w stan alarmu wszystkie agencje prasowe Bliskiego Wschodu, czyniąc spustoszenie na giełdach z całą pewnością — jak twierdzi się w Bejrucie — wyszła z Kairu i ożywiła nie z kręgu jego osobistych przyjaciół. (PAP).

Rzemieślnicza narada

Kiedy znalezienie fachowca nie będzie problemem

Rzemieślniczy aktyw województwa poznańskiego (władze cechów i spółdzielni) spotkały się wczoraj na naradzie, która odbyła się z udziałem sekretarza KW PZPR w Poznaniu — Bogdana Waligórskiego oraz wicewojewody poznańskiego — Ryszarda Cmielewskiego.

Tematem obrad i dyskusji była aktualna sytuacja w rzemiośle — bieżące zadania i działania zmierzające do przyspieszenia rozwoju usług i zwiększenia produkcji rynkowej.

Zadania planowe za rok miniony zostały wykonane planowo — podkreślił prezes Izby Rzemieślniczej — Leszek Rudkowski. Powstało prawie 600 nowych zakładów, rozszerzono zakres usług, kupować można było więcej niż kiedyś towarów wyprodukowanych w rzemieślniczych warsztatach.

Dalsza poprawa rzemieślniczych usług, szczególnie tych społecznie potrzebnych, jak również zwiększenie poszukiwanych na rynku produktów — to, zdaniem Zarządu Izby Rzemieślniczej, podstawowe zadania roku 1978. Rzemieślni-

cy Poznańskiego, wykonując plan w wysokości 3,335 miliarda złotych (w tym usługi 1,6 miliarda), nadal będą rozwijać usługi bytowe (wzrost 22,4 procent), budowlane (27 procent), drzewne, odzieżowe, spożywcze. Tym ostatnim wyznaczono zadanie dość znaczne — mają powstać nowe piekarnie, cukiernie, masarnie, a wartość wyprodukowanej w nich żywności sięgać ma 150 milionów złotych.

Podsumowując naradę sekretarz KW PZPR podkreślił, że szkolenie nowych rzemieślników i doskonalenie kwalifikacji, to jeden z warunków utrzymania właściwego tempa rozwoju. Ma ono szczególne znaczenie w terenie i w dzielnicach peryferyjnych. Koniecznością jest też operatywniejszy system zaopatrzenia, produkowanie narzędzi i części w ramach akcji „rzemiosła dla rzemiosła”, jak również dbałość o jakość, terminowość i poszerzanie wzornictwa.

Jeśli te warunki zostaną spełnione — wówczas zdecydowana poprawa w dziedzinie usług winna stać się faktem dostroczalnym — przede wszystkim przez klientów. (len)

Obradowało plenum KC RPK

Pod przewodnictwem sekretarza generalnego RPK — Nicolae Ceaușescu, 22 i 23 bm. odbyło się w Bukareszcie rozszerzone plenum KC Rumuńskiej Partii Komunistycznej.

Na plenum omówiono sprawę doskonalenia planowania i kierowania działalnością gospodarczą finansową, udziału ludzi pracy w dochodach przedsiębiorstw oraz sprawozdania o liczebności, składzie i strukturze partii, działalności jej instancji partyjnych i organizacji masowych w 1977 roku w zakresie realizacji polityki kadrowej partii oraz o działalności partii i państwa na forum międzynarodowym w 1977 roku i podstawowych kierunkach tej pracy w 1978 r.

Plenum powzięło kilka decyzji w sprawach personalnych. Zastępca członka Politycznego Komitetu Wykonawczego KC RPK — Iosif Banc, został członkiem PKW KC i członkiem Stałego Biura PKW KC RPK. Zastępca członka PKW KC, członek Stałego Biura PKW KC RPK, Stefan Andrei, został zwolniony ze stanowiska sekretarza KC RPK, w związku z mianowaniem go ministrem spraw zagranicznych. Na stanowisku sekretarza KC RPK powołano Vasile Musata, dotychczasowego dyrektora generalnego radia i telewizji.

Jednocześnie opublikowano dekret o mianowaniu Stefana Andrei ministrem spraw zagranicznych i o zwolnieniu z tego stanowiska George Macovescu.

Na zakończenie plenum przemówienie wygłosił N. Ceaușescu. (PAP)

Pogrzeb J. Wolczyka

Wczoraj w Alei Zasłużonych na cmentarzu komunalnym na Powązkach w Warszawie odbył się pogrzeb Jerzego Wolczyka — I zastępcy ministra oświaty i wychowania, profesora Uniwersytetu Warszawskiego, pedagoga, działacza partyjnego, państwowego i młodzieżowego, zasłużonego organizatora nowoczesnej oświaty.

W domu przedpogrzebowym, przy trumnie zmarłego zaciągnięli warty honorowe przedstawiciele władz partyjnych i państwowych, członkowie kierownictwa resortu oświaty i wychowania, instytucji naukowych, organizacji społecznych. W kondukcje żałobnym obok najbliższej rodziny zmarłego podążali członkowie najwyższych władz partyjnych i państwowych: członek Biura Politycznego KC PZPR, wicepremier Józef Kępa, zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR — Jerzy Łukasiewicz, sekretarze KC: Andrzej Werblan i Zdzisław Jan darowski.

W imieniu władz partyjnych i państwowych pożegnał zmarłego minister oświaty i wychowania — Jerzy Kuźniarski.

W hołdzie zmarłemu rozległa się trzykrotna salwa honorowa. Przy dźwiękach werbli trumna złożono do grobu. Mogiłę pokryły wieńce i kwiaty. (PAP).

Wojewódzki zlot

Dokończenie ze str. 1

Na zakończenie zabrał głos J. Tejchma, który zwrócił uwagę na podstawowy warunek poprawy gospodarki żywnościowej, jakim jest ścisła współpraca przemysłu z rolnictwem. Mówca zaapelował do młodych rolników o kształtowanie metod intensyfikacji produkcji rolnej i upowszechnianie dobrego gospodarowania.

W czasie zlotu 100 aktywistów ZSMP, młodym rolnikom z Konińskiego, wręczył legitymacje kandydackie PZPR.

Wojewódzki zlot młodych rolników wystosował list do I sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka, w którym zameldował o realizacji podjętych zobowiązań oraz zadeklarował jako wyraz poparcia do uchwały IX Plenum KC, dodatkową produkcję rolną w postaci 969 sztuk bydła, 3,770 sztuk trzody i 1,125 sztuk owiec, a także obsiania dodatkowych 468 ha zboża i 472 ha poplonów. (woj)

„Sprawa augustowska”

Główny oskarżony nie przyznaje się

Wczoraj, w dwudziestym dniu toczącego się przed Sądem Wojewódzkim w Białymstoku procesu 5-osobowej grupy przestępców z Augustowa, rozpoczął zeznania główny oskarżony, 38-letni Jan Dąbrowski. W akcie oskarżenia postawiono mu dziesięć zarzutów, z których większość dotyczy zabójstwa na tle rabunkowym. Całej grupie przestępczej zarzuca się dokonanie w latach 1967 — 1972 dziesięciu zabójstw i jedno usiłowanie zabójstwa.

J. Dąbrowski nie przyznał się do żadnego z zarzucanych mu czynów, twierdząc, że obciążające go swymi zeznaniami współoskarżone Alicja Czajewska i Wiesława Trojan — mówiły nieprawdę. (PAP)

POGODA

Poznańskie Biuro Prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej przewiduje na dziś w Wielkopolsce zachmurzenie duże z wielkimi przejaśnieniami, okresami opadów deszczu lub deszczu ze śniegiem.

Temperatura maksymalna od plus 5 do plus 7 stopni, minimalna od plus 2 do plus 4 stopni. Wczoraj o godz. 19 zanotowano: w Kaliszu i Konińsku plus 4 stopnie, w Lesznie plus 2 stopnie, w Pile plus 1 stopień, w Poznaniu plus 3 stopnie; ciśnienie 744,2 mm.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Wojciech Nentwig.

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH”: POZNAŃ, UL. GRUNWALDZKA 19.

Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań.

Redaguje kolegium:

Wiesław Porzycki (red. naczelny), Marian Flejsierowicz i Kazimierz Marcinkowski (zastępcy red. naczelnego), Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji), Eugeniusz Coffa, Zbigniew Sęk, Zbigniew Szumowski.

Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW. Telefony: 600-41 łączą wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 665-718. Sekretariat red. naczelnego 454-09. Zastępca red. naczelnego 665-718. Sekretarz redakcji 648-85. Dział informacji 665-939. Dział sportowy 648-45. Redakcja nocna 430-73 i 453-31. Biuro Ogłoszeń: Grunwaldzka 19 60-782 Poznań, tel. 665-916. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Druk: PZG im. M. Kasprzaka—Poznań.

Prenumerata: wpłaty przyjmują oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele do dnia 10 każdego miesiąca (z wyjątkiem grudnia) poprzedzającego okres prenumeraty: na miesiąc (26 zł), kwartał (78 zł), półrocze (156 zł).

Indeks nr 35028

ONI TO POTRAFIĄ

Sto tysięcy kurcząt z jednego gniazda

Kiedy kwoka zaczynała uporczywie gdać, gospodyni wiedziała, że chce siedzieć i mościć dla niej siem starą kosc. Ile jaj obsiądzie? Najwyżej piętnaście. Więcej nie ma co ryzykować. Z takiej liczby czasem wykluło się dwanaście kurcząt, a czasem tylko pięć, bo kwoka nie wytrwała w pragnieniu macierzyństwa i opuszczała gniazdo dla dłuższych spacerów. Trzeba ją było z powrotem na nie zapędzić.

Dzisiaj, gdy kura chce siedzieć, gospodyni stara się wybić jej to z głowy, bo w stosunku do rezultatu — kłopot za duży. Lepiej wsiąść w autobus i przywieźć z wylęgarni kilkadziesiąt jednodniowych piskląt. Tyle, że nie zawsze starcza ich dla wszystkich chętnych. Szczególnie wiosną. Inkubatorów potrzeba więc dużo więcej, tym bardziej, że przybywa ferm drobiarskich, a tam materiał hodowlany liczy się na tysiące sztuk.

POCZĄTEK — NAJTRUDNIEJSZY

Tak więc w krótkim czasie inkubatory i lampy promienikowe zastąpiły ciepło matki-kury. Pierwszy w Polsce zakład wytwórczy tych urządzeń powstał w Gostyniu i rozpoczął produkcję w roku 1962. Niewielka to była produkcja: 300 sztuk inkubatorów na 3600 jaj każdy. Podstawą zaopatrzenia w inkubatory był wówczas jeszcze import: z Czechosłowacji, Francji, RFN, a przede wszystkim z Holandii. Dopiero po dziesięciu latach weszły na taśmę aparaty o pojemności 10 000 jaj; okazało się jednak, że i to nie wystarcza. Holandia zaczęła oferować do sprzedaży inkubatory, tzw. aparaty halowe, mieszczące po 108 000 jaj. To dopiero było interesujące! Ale drogie...

— Czy nie moglibyśmy takich samych robić i u nas? — zastanawiała się załoga Zakładów Produkcji Sprzętu i Urządzeń Drobiarskich w Gostyniu.

Pomysł był przedni. Zapadła więc decyzja o budowie nowej linii technologicznej w kooperacji z firmą holender-

ską. Na przeszkolenie do Holandii pojechało 15 osób, które zakwalifikowano do objęcia stanowisk majstrów i brygadzystów. Oni uczyli potem pozostałych pracowników tego, z czym zapoznali się u kooperanta. Załoga była pełna zapału.

— Wiemy już o co chodzi, brak nam tylko doświadczenia, ale gdy je zdobędziemy — nie damy się Holendrom! — orzekła grupa spawaczy: Hieronim Grześkowiak, Zygmunt Jerszyński, Edward Pieczyński i Marian Roszyk.

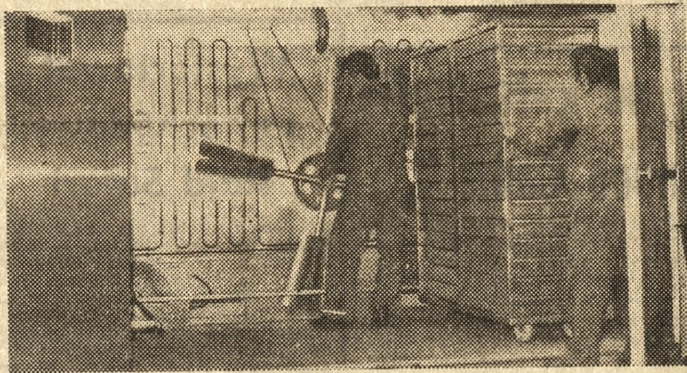
Mimo licznych trudności — słowa wcielali w czyn, nie żalowali czasu; jeśli coś nie wychodziło, zostawali po godzinach. Oczywiście najwięcej kłopotów było na początku. Przede wszystkim ze ścianami do inkubatorów. Buduje się je z drewna, aluminium, polistyrenu i poliuretanu. Wszystkie te materiały muszą być sprasowane, a takiej prasy nie było.

— Zrobimy ją sami, wykorzystując podnośnik samochodowy — wpadli na pomysł pracownicy. I tak w realizacji tego wniosku racjonalizatorskiego zaangażowali się: Dział Konstrukcyjny z inżynierami Ryszardem Niemcem, Konradem Kuklińskim i dyrektorem zakładu — Józefem Portalem; grupa Głównego Mechanika pod kierunkiem Władysława Leciejewskiego; Wydział Drzewny z kierownikiem Edwardem Polaszkem, brygadystami — Kazimierzem Matylą, Franciszkiem Szopnym i ówczesnym majstrem a

obecnym emerytem — Bolesławem Juskowiakiem. Pamiętają te chwile: jak usprawniali organizację pracy, przystępowali do montażu, zmieniali technologię produkcji, wyznaczali termin rozruchu. Stawiali sobie wysokie wymagania. I udało się. W maju 1975 roku jedyne w kraju Zakłady Sprzętu i Urządzeń Drobiarskich w Gostyniu mogły pochwalić się wyprodukowaniem 48 wielkich inkubatorów halowych, takich jak holenderskie. Było to o 11 więcej, niż zaplanowano w ciągu pierwszego roku produkcji.

Z IMPORTERA — EKSPORTER

Holendrzy patrzą z uznaniem na poczynania swojego niedawnego klienta tych wyrobów. Wprawdzie dostarczają jeszcze urządzenia elektryczne do kontroli wilgotności i temperatury wnętrza inkubatorów, ale kupują całe aparaty halowe. W ubiegłym roku sprzedawali do Holandii 10 takich inkubatorów oraz 2340 wózków — podzespołów, wchodzących w skład aparatów. W tym roku wpłynęły już zamówienia na 4500 wózków, jeśli chodzi natomiast o inkubatory, zakłady na razie nie przyjmują zobowiązań. Najpierw chcą zaspokoić potrzeby kraju, potem rozwinąć eksport. W tym roku mają wykonać na zamówienie „Zjednoczenia „Poldrob” i wojewódzkich Zjednoczeń PPR 142 aparaty. Rozprowadzone zostaną po całym kraju. M. in. otrzymają je

Ostatni etap montażu komór kłujnikowych. Tu będą się „rodzić” kurczęta.

Fot. — H. Kamza

państwowe gospodarstwa w Manieczkach i w Iwnie. Podobne urządzenia już pracują w zakładach wylęgowych w Przeźmierowie, Kaliszu, Kościanie, Ostrowie, Wągrowcu. Obecnie trwa ich montaż w Jarocinie. Pod koniec roku grupy montażowe przyjadą do Wrześni, Koła i Turku.

Jeżeli spotkacie na drodze wielki wóz transportowy z napisem: „Reform — Poldrob” — service inkubator” — wiadomo, że jedzie nim grupa ludzi, która zamontuje jeszcze jedno urządzenie, zamieniające ponad 100 000 jaj w kurczęta. Ci ludzie, którymi kieruje Zbigniew Hejduk, są stale w drodze, przenoszą się z jednego krańca Polski na drugi, wiodąc trochę cygański żywot. Wielka jest dla nich satysfakcja, że od prawie trzech lat takiej pracy nie było pretensji użytkownikom o zły montaż ani reklamacji na pracę urządzeń. Nowe inkubatory przynoszą o 10 procent mniejsze straty w wylęgach. Wymagają mniejszej obsługi i mniejszego zużycia energii elektrycznej, mimo, że ich pojemność jest ponad 10-krotnie większa.

NAPRZECIW POTRZEBOM

Gostyński zakład nie ustaje w poszukiwaniach nowych rozwiązań ułatwiających pracę. W tym roku na przykład przystępuje do produkcji automatów, sterujących pracą inkubatorów, a cały proces można obserwować z dyżurki. Oplacalnym przedsięwzięciem jest też podjęcie się produkcji mechanicznych urządzeń do przekładania i prześwietlania jaj. W przypadku wielkich inkubatorów jest to urządzenie nieodzowne, nie sposób bowiem przy takich ilościach jaj wykonywać te wszystkie czynności ręcznie. W tym roku wyprodukują ich w Gostyniu 30 sztuk. Pierwsze urządzenia otrzymają największe, mające 8 — 10 inkubatorów halowych zakłady wylęgowe, m. in. w Gostyniu, Kaliszu, Poznaniu i Przeźmierowie.

Dobrych chęci i ambicji ludziom gostyńskich zakładów nie brakuje. Dowiedli już tego swoją postawą, podejmując się produkcji antyimportowej. Nie wahają się przed podjęciem zadań, które mogą przynieść pożytek społeczeństwu i całej gospodarce. W swoim zakładzie widzą jeszcze różne możliwości. Przeszli próbę przy aparatach halowych, kiedy mało jeszcze wiedząc, zrobili dużo. Uwierzyli w siebie. Teraz wiedzą, że potrafią jeszcze więcej.

ZOFIA DOHNKE

U NAS ZALEŻY

Fot. — H. Kamza

— Chleb jemy codziennie i nigdy się człowiekowi nie znudzi, pod warunkiem, że będzie dobry. Tymczasem stale słyszy się narzekania na złą jakość chleba. Ludzie po dobre pieczywo gotowi są jeździć do innej miejscowości. Do nas także nierzadko przyjeżdżają klienci nawet z Krotoszyna, bo im smakuje nasz chleb. Jak to się dzieje, że z tej samej mąki jedni potrafią

zrobić chleb dobry a inni taki, że się nie nadaje do jedzenia? W naszym zawodzie bardzo liczy się doświadczenie. Ja pracuję w nim już 40 lat i z niejednego pieca chleb jadłem, w niejednym go piekłem. Staram się robić go tak, żeby zawsze smakował.

Nie zawsze dostajemy odpowiednią jakości mąkę. Od nas zależy, aby w takim przypadku odpowiednio zmienić technologię wypieku. Jest to może bardziej pracochłonne, ale зато nie karmimy ludzi głodem. Na przykład mąka po zmieszeniu musi „odpocząć”. Gdyby ją użyć natychmiast, chleb by się nie udał. Kierownictwo stara się więc zgromadzić odpowiednie zapasy, żeby zaopatrzyć się z przydziału mi nową mąką, a nie starczą tylko „na styk”. Nasza piekarnia jest stara, jeszcze przedwojenna, a że pochodzi z niej chleb lepszy niż z niejednej mechanicznej, to chyba nasza zasługa. Pracuje nas tu dziesięciu na dwie zmiany, stale w tym samym składzie, to i organizacja pracy jest lepsza. Tyle, że piekarnia pęka już w szwach, a na nową trzeba będzie jeszcze trochę poczekać.

Mówił BOLESŁAW CHUDY, piekarz z Piekarni nr 2 Gminnej Spółdzielni w Kobylinie, woj. leszczyński. (zd)

MUZYKA

Piękno gry Zimmermana

Aula uniwersytecka w Poznaniu ledwie pomieściła wielbiceli talentu Krystiana Zimmermana. Trudno się temu dziwić. Nie tak często występuje on obecnie w kraju. Sam program, który artysta w poniedziałek 20 bm. przedstawił, był ułożony w sposób rzadko spotykany na recitalach. W pierwszej części słyszeliśmy dwie sonaty: W. A. Mozarta — D-dur KV311 oraz L. van Beethovena — C-dur op. 53 zwaną „Waldsteinowską”, w drugiej zaś 14 walców Fryderyka Chopina.

Przekonał się, iż Zimmermann nie tylko umiejętnie poszerza swój repertuar, lecz przede wszystkim pogłębia i indywidualizuje rozumienie i odczuwanie wykonywanej przez siebie muzyki. Gra jego jest bardzo skupiona, pozbawiona przesadnej manifestacji emocji. W sonacie Mozarta imponować mogła nam precyzja techniczna, konsekwencja w przyjętej przez artystę skali barw, czy logiczność w ukazaniu konstrukcji utworu. W interpretacji Zimer-

mana — Beethoven zaskakuje świetnym wydobyciem kontrastów dynamicznych. Pianista zwrócił naszą uwagę nie tylko na subtelne pianissimo, lecz także na uderzającą potęgę brzmienia fortissimo.

Cykl walców Fryderyka Chopina, który słyszeliśmy w drugiej części koncertu, świadczył o niepowtarzalności interpretacji Zimmermana. Utwory te powstawały w różnych okresach twórczości kompozytora. Rozmaita jest też zawartość w nich skali nastrojów. Zimmermann nie tylko potrafił ująć w przebiegłą różnorodność, lecz nadadł wykonanym przez siebie walcom ciągłość dramaturgiczną. Nie sposób mówić o każdym z osobna, gdyż brak miejsca na to nie pozwala, a wymieniać należałoby wszystkie. Dla mnie przetrwałym było wykonanie walcu a-moll z op. 34, które na długo zachowam w pamięci. Na bis artysta zagrał jeden z mazurków Karola Szymanowskiego.

JANUSZ KEMPIŃSKI

KSIAŻKA

Konkordat z roku 1925

Konkordat to, najogólniej rzecz biorąc, umowa zawierana między papieżem jako głową Kościoła rzymskokatolickiego a konkretnym państwem, określająca wzajemne stosunki między władzą świecką i duchowną. Umowy te zawierane były od drugiej połowy średniowiecza. Od dawna też budziły one duże zainteresowanie badaczy analizujących je z różnych punktów widzenia. Podobnie było i z konkordatem, który zawarty został w Rzymie 25 lutego 1925 roku między Stolicą Apostolską a Rzeczypospolitą Polską. Jednakże zdecydowana większość opracowań, jaka ukazała się na jego temat w literaturze polskiej, wydana została przed II wojną światową i dlatego celowym było ponowne podejście do studiów w tym zakresie. Podjął się tego Jerzy Wiślicki, a owocem przeprowadzonych przez niego badań jest wydana ostatnio przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu praca „Konkordat polski z 1925 r.”.

Na wstępie autor przedstawia istotę samego problemu badawczego, dotychczasowy stan badań nad problematyką konkordatową oraz podstawy źródłowe, na których się oparł przygotowując swoją publika-

cję. Warto tu podkreślić, że sięgnął on po niezwykle cenne materiały źródłowe, znajdujące się w zasobach archiwaliów w zespołach Rady Ministrów i Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kolejne rozważania związane są z ogólnym zagadnieniem prawa konkordatowego i polityki konkordatowej po I wojnie światowej. Przedstawione są tu takie sprawy, jak teoria konkordatów, konkordat jako umowa międzynarodowa, ich forma i ocena.

Przechodząc do właściwego tematu, autor ukazuje w sposób szczegółowy, jak doszło do zawarcia konkordatu. Było to zagadnienie niezwykle skomplikowane, gdyż różne były postawy i stanowiska w tej kwestii nie tylko wśród polityków, ale i wśród duchowieństwa. Tak więc problematyczne było, czy w ogóle zawierać konkordat. Toczył się w tej sprawie zacięty spór w Sejmie podczas dyskusji nad tekstem konstytucji.

Rozdział następny prezentuje tekst konkordatu. Przeprowadza tu autor analizę problemową, rezygnując — i słusznie — z omawiania treści wszystkich artykułów po kolei. Wyodrębnione zostały następujące zagadnienia: przy-

wileje Kościoła i duchowieństwa, obsada urzędów, organizacja terytorialna Kościoła, podstawy prawne kształtowania poglądów społeczeństwa oraz majątek Kościoła i uposażenie duchowieństwa.

Dalej autor omawia tło polityczne urzeczywistnienia konkordatu, a więc stosunki między rządem i Kościołem oraz działalność komisji do spraw wykonania konkordatu.

Wiele miejsca poświęca autor problemowi obsady urzędów w Kościele. Zagadnieniu temu poświęcony jest kolejny (dziesiąty) rozdział pracy, a końcowy — specjalnym przywilejom kleru w państwie.

Uzupełnieniem pracy jest bogaty zestaw literatury, materiałów archiwalnych i wydawnictw źródłowych, które wykorzystał autor i które mogą być cenną pomocą dla zainteresowanych problematyką.

Otrzymaliśmy cenną pracę z problematyki prawno-wyznaniowej, która uzupełni w znacznym stopniu istniejące jeszcze w tym zakresie luki.

KRZYSZTOF JABŁOŃSKI

Jerzy Wiślicki — „Konkordat polski z 1925 r. Zagadnienia prawno-polityczne”, Poznań 1977, s. 296.

Poznańscy fizycy dla programu rządowego

Elektronika ku nowoczesności

Realizowany w naszym kraju program rozwoju elektroniki i intensywnego rozwoju wszystkich dziedzin życia wymaga przede wszystkim stałego unowocześniania gospodarki. Powodzenie tego procesu uzależnione jest obecnie od rozwoju elektroniki. Jak bardzo ważne jest to zadanie, dowodzi nadanie badaniami i pracom prowadzonym w Polsce w tym zakresie rangi programu rządowego. „Rozwój materiałów i podzespołów dla potrzeb elektroniki” zakłada m.in. opracowanie technologii produkcji nowych materiałów i podzespołów, układów scalonych, elementów półprzewodnikowych dużej mocy oraz kineskopów do kolorowej telewizji. Oczekuje na nie informatyka, program komputerowy automatyzacji oraz rozwój telekomunikacji (bez tzw. materiałów laserowych nie można dla przykładu produkować poszukiwanych minikomputerów).

Koordynatorem rządowego programu nr 3 jest Instytut Fizyki PAN w Warszawie, a w realizacji tego programu uczestniczą także Instytut Fizyki Molekularnej PAN w Poznaniu, kierowany przez prof. dr hab. Jana Stankowskiego. Poznańscy fizycy rozwiązują dwa zadania: opracowują metody wytwarzania krystalicznych i amorficznych stopów tzw. metali przejściowych oraz badają procesy starzenia elektretów foliowych do mikrofonów.

Badania nad elementami cienkowarstwowymi prowadzone są we współpracy z fabryką „Lumel” w Zielonej Górze oraz z Politechniką Warszawską. W „Lumelu” została już uruchomiona doświadczalna produkcja elementów galwanomagnetycznych do przetworników energetycznych mających zastosowanie w przemysłach okrętowym i maszynowym.

Drugi temat — „Badanie procesów starzenia elektretów foliowych do mikrofonów”, dokładniej — do membran mikrofonów miniatury, Instytut Fizyki Molekularnej realizuje we współpracy z

przedsiębiorstwem „Tonsil” we Wrześni. Elektrety (formalne elektrostacyjne odpowiedniki magnesów trwałych) stosowane są m.in. w przetwornikach elektroakustycznych, a zastosowanie elektretów foliowych umożliwia miniaturyzację mikrofonów. Jakość elektretów zależy m.in. od materiału z którego zostały wyprodukowane. Niestety, do dziś nie udało się ustalić mechanizmów ich „starzenia się” i ten właśnie problem rozwiązują poznańscy fizycy. We współpracy z „Tonsilem” zbudowano już prototypowe mikrofony, których jakość jest znacznie lepsza od wytwarzanych dotychczas (wykorzystano w nich folię produkowaną przez firmę Sheldahl). W Instytucie Fizyki Molekularnej została opracowana koncepcja linii produkcyjnej udoskonalonych mikrofonów, która jeszcze w tym roku zostanie uruchomiona we Wrześni.

Poznański instytut jest placówką wyposażoną w najbardziej nowoczesny sprzęt radio-spektroskopowy, dzięki czemu stał się krajowym centrum badań w tej dziedzinie fizyki, prowadzonych tu pod kierunkiem profesora J. Stankowskiego, który jest członkiem kilku międzynarodowych komitetów naukowych. Inny zespół naukowców, kierowany przez prof. dr hab. Jerzego Małeckiego, interesuje się m.in. oddziaływaniami malekuł w środowisku ciekłym. Trzeci kierunek prac, których kierownikiem jest prof. dr hab. Janusz Markowski, prowadzi badania teorii ferromagnetyzmu. Nowoczesne badania pozwoliły opracować technologię wytwarzania cienkowarstwowych kryształów ferromagnetycznych. Obecnie Instytut Fizyki Molekularnej PAN w Poznaniu prowadzi także badania mające na celu podniesienie jakości zamków magnetycznych produkowanych przez „Metalplast”. Natomiast we współpracy z Fabryką Obrabiarek Specjalnych w Ostreszowie wkrótce prowadzone będą prace nad materiałem magnetycznym, stosowanym w sprzętach elektromagnetycznych.

ZR.

Dla wielkopolskiego rolnictwa

„Agroma” zwiększa dostawy części zamiennych

Choć w połowie marca minął termin gotowości sprzętu do prac wiosennych, remonty niektórych maszyn nie są jeszcze ukończone z powodu braku części zamiennych. Rozprawia je w Wielkopolsce Przedsiębiorstwo Handlu Sprzętem Rolniczym „Agroma” w Poznaniu, która ma swoje placówki w poszczególnych województwach. Zapotrzebowanie na części zamienne jest znacznie wyższe niż w latach poprzednich. Przyczyniły się do tego trudne warunki atmosferyczne ubiegłego lata. Było szczególnie dużo awarii maszyn żniwnych i do zbioru zielonek.

Z informacji zastępcy dyrektora poznańskiej „Agromy” — Henryka Nowaka wynika, że nastąpiła poprawa w dostawach części zamiennych do czechosłowackich kosiarek rotacyjnych. Nie zaspokoilo to jeszcze potrzeb, lecz dalsze partie części są zapowiedziane.

Fabryka w Słupsku nadesłała pierwszą partię części do licencyjnych kosiarek; dostały je zakłady POM. Więcej niż w ubiegłym roku dostarcza części poznański Kombinat Maszyn Rolniczych do swoich kosiarek przyczepianych i samobieżnych.

Największy niepokój budzi nadal sprawa wyremontowania na czas siewników pneumatycznych do buraków i kukurydzy. Pierwsza dostawa części z importu dotarła do bazy w Łodzi, dostanie je Zakład POM w Gostyniu, specjalizujący się w naprawie tych maszyn.

Wciąż za małe są dostawy części zamiennych do ładowaczy. Brakuje taśm transportujących do rozrzutników wapna i rozsiadawczy nawozów. Zjednoczenie Przemysłu Maszyn Rolniczych „Agromat”

przygotowuje drugi agregat do produkcji tych taśm.

Kilkrotnie większe, niż w latach poprzednich zapotrzebowanie na części do skrzyń biegów i sprzęgła w komojskich zbożowych, które najczęściej ulegały awariom w zeszłoroczne żniwa, stwarza na dalsze problemy w zaopatrzeniu. Niektórym zakładom POM udało się jednak zakończyć już remonty. Poszukiwane akumulatory są w magazynach „Agromy”, lecz będą wydawane przed żniwami, żeby zapobiec używaniu ich do innych celów. Nadal są trudności z naprawami ciążników, zwłaszcza z ogumieniem. Należy odnotować, że pojawiły się długo oczekiwane części do ciągników C-385. „Agroma” na ogół nieźle sobie radzi z dostawami detali do aparatury ochrony roślin i mniej specjalistycznego sprzętu, używanego tradycyjnie w rolnictwie indywidualnym. (emp)

W republikach radzieckich

Dyskusja nad projektami konstytucji związkowych

W prasie radzieckiej opublikowano ostatnio, opracowane zgodnie z ustawą zasadniczą ZSRR projekty nowych konstytucji Republik Związkowych. Obecnie toczy się szeroka dyskusja nad tymi doniosłymi dokumentami politycznymi.

W nowych konstytucjach republik radzieckich znajdują wyraz cechy narodowe każdej z nich. Każda republika dysponuje terytorium, które nie może być zmieniane bez jej zgody. Ma prawo na wiązanie stosunków z innymi państwami i zawierania z nimi porozumień, a także — uczestniczenie w działalności organizacji międzynarodowych. Republiki Związkowe zachowują prawo wystąpienia z ZSRR. Jednakże wszystkie one realizują ten sam cel — budowę komunizmu i każda z nich zainteresowana jest w rozwoju i umacnianiu całego Związku.

„Prawda” podkreśla w czwartym artykule wstępnym, iż trwa fundament dla procesu internalizacji życia społecznego stanowi powstały w granicach całego kraju jednolity organizm gospodarczy. Szerokie perspektywy jego dalszego rozwoju i umocnienia odnotowuje twórcy programu, wysunięty przez XXV Zjazd KPZR.

Tylko w warunkach rozwiniętego socjalizmu — pisze „Prawda” — możliwe jest takie duchowe pokrewieństwo, zaufanie i wzajemna troska, jakie stale uzewnętrzniają się we wzajemnych stosunkach na rodów i narodowości ZSRR. Debata nad projektami konstytucji Republik Związkowych jeszcze bardziej zbliży je we wspólnym braterskim Związku. (PAP)

sport-sport

Piąte zwycięstwo polskich hokeistów

Dokończenie ze str. 1

Włochami 12:2 (6:1, 0:0, 6:1). Bramki zdobyli dla Polski: T. Obiój — 3 (2, 47 i 59 min.), J. Zefi Batiwicz — 3 (16, 18 i 51 min.), A. Chowaniec — 2 (49 i 50 min.) oraz A. Zabawa (w 9 min.), W. Ziętara w 10 min., L. Tokarz (w 14 min.) i A. Słowakiewicz (w 54 min.).

Włosi przystąpili do meczu z drużyną Polski z dużym respektem. W czwartej bramki dosięgł do własnej bramki, rzadko decydował się na akcje ofensywne, w których prym wiodł Pat de Marchi. Polscy hokeiści od początku meczu przejęli inicjatywę. W pierwszej i trzeciej tercji strzelili po 6 bramek, przy czym kanonadę rozpoczął i zakończył T. Obiój.

Po pierwszej tercji trener Sławomir Bartoń wprowadził do gry zawodników rezerwowych — T. Słowakiewicza do bramki oraz A. Chowaniec, J. Piekę, a także T. Wątychowicza — poprzednio pauzującego z powodu kontuzji. Grali w tym meczu więc wszyscy nasi hokeiści przebywający w Belgardzie. W poczynaniach czterech piątek panował jednak chaos. Zanim nasz zespół uchwycił właściwy rytm gry minęło drugie 20

minut meczu, podczas których więcej pozycji strzeleckich mieli goście. W trzeciej tercji Polacy znów niepodzielnie panowali na lodzie.

Po wczorajszym zwycięstwie umocnili się na pozycji lidera. Szanse naszego zespołu wzrosły tym bardziej, że jeden z najgroźniejszych rywali drużyny polskiej do grupy „A” — Szwajcaria stracił punkt z broniącym się przed spadkiem zespołem Norwegii.

Podczas belgradzkiego turnieju prowadzona jest także klasyfikacja „Fair play” i najsukceszniejszego zawodnika. W tej pierwszej klasyfikacji prowadzi Polska — 35 pkt., przed Norwegią — 40 pkt. i Szwajcarią — 42 pkt. Na czele klasyfikacji najsukceszniejszych zawodników turnieju znajduje się T. Obiój — 10 pkt. (8 bramek + 2 asysty), przed M. Jaskier skim — 10 pkt. (5+5) oraz L. Tokarzem — 10 pkt. (4+6).

Dzisiaj jest dzień przerwy w turnieju, natomiast jutro Polacy grają z Japonią, a zwycięstwo w tym meczu gwarantuje białoczerwonym awans do moskiewskich mistrzostw świata grupy „A” w przyszłym roku. (PAP)

Z Tarnowa Podgórnego na cały kraj

Urządzenia do hodowli i ich obsługa techniczna

Pod magazyny Przedsiębiorstwa Generalnych Dostaw i Kompletowania Urządzeń Fermo Hodowlanych w Tarnowie Podgórnym koło Poznania podjeżdża codziennie kilkadziesiąt pojazdów z różnych stron kraju. Przyjeżdżają po urządzenia techniczne (produkowane przez POM-y), niezbędne do mechanizacji produkcji zwierzęcej. Przedsiębiorstwu w Tarnowie Podgórnym powierzono bowiem zadanie „opatrywania gospodarkom rolnym wszystkich sektorów w urządzenia mechaniczne hodowlane. Gromadzi się je w Tarnowie Podgórnym, a stąd trafiają one na cały kraj.

Wszystkie proponowane klientom urządzenia przedstawione są w specjalnym katalogu, rozprowadzanym po Pol-

sce. Największym powodzeniem cieszą się wśród rolników urządzenia usprawniające chów trzody, a więc zgranicznice obornika, kójce do baterijnego tuczu, systemy wentylacji obiektów hodowlanych, itp. Rozprowadza się także urządzenia mechaniczne do odczarniania, ferm kurzych i o-bór.

Przedsiębiorstwo podjęło się także innej nowej działalności. Wykonywać będzie w całym kraju techniczną obsługę wprowadzanych do eksploatacji nowych urządzeń. Zadanie to zaczęło już realizować 16 POM-ów, z którymi przedsiębiorstwo w Tarnowie Podgórnym podpisało umowy. Dotychczas podobnej obsługi oraz serwisu po sprzedaży urządzeń, nie prowadził żaden zakład. (bop)

Dalszy ciąg sporu o hymn państwowy RFN

Nie zakończył się jeszcze skandal, jaki wywołało przekazanie przez premiera rządu krajowego CDU — Badenii-Wirtembergii Hansa Filbingera dzieciom szkolnym płyt z hymnem narodowym RFN, zawierającym wszystkie zwrotki pieśni zaczynającej się od słów: „Deutschland, Deutschland ueber alles”.

Jak wiadomo, za hymn narodu wy RFN uznano tylko trzecią zwrotkę tej pieśni będącej swego czasu hymnem III Rzeszy. Spiewanie pierwszej zwrotki, zawierającej wspomniane słowa jest w RFN oficjalnie zakazane.

Sekretarz stanu w rządzie cha-

dekim w Stuttgarcie Gerhard Mayer-Vorfelder oświadczył w parlamencie stuttgartckim, że uważa za pierwszą zwrotkę za część hymnu narodowego i domagał się od parlamentu krajowego przy protestach opozycji SPD i FDP, aby również potraktował tę zwrotkę w sposób naturalny.

Szef organizacji SPD w Badenii-Wirtembergii — Erhard Eppler, stwierdził, że mógłby tylko za szkodliwie opinii Republiki Federalnej zarówno wewnątrz kraju, jak i za granicą, gdyby rząd krajowy naprawdę uważał, że można dzisiaj pierwszą zwrotkę hymnu tak samo śpiewać, jak w roku 1922.

PAP

Z mieleckiej WSK

Kolejny samolot odrzutowy dla rolnictwa

Mielecka Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego PZL, gdzie produkowane są pierwsze w świecie odrzutowce rolnicze „M-15”, przeznaczone głównie na eksport — wysłała piątą z kolei samolot tego typu do krajowego użytkownika. Otrzymał go mielecki oddział Zakładu Usług Agrolotniczych. (PAP)

Alarm ekologiczny po katastrofie tankowca „Amoco Cadiz”

Z wnętrza rozbitego na podwodnych skałach w wybrzeży północno-zachodniej Francji liberyjskiego tankowca „Amoco Cadiz” wylało się już do morza ponad 220 000 ton ropy naftowej. Zanieczyszczenie uległo około 200 km wybrzeży Bretanii.

Wczoraj specjaliści z dziedziny ochrony środowiska naturalnego z Wielkiej Brytanii, Francji i Hiszpanii rozpoczęli wstępne badania wielkości szkód wyrządzonych florze i faunie morza oraz rejonów przybrzeżnych w rezultacie katastrofy „Amoco Cadiz”.

Plama ropy naftowej przesunęła się na wysokość Perros — Guilec i zaatakowała znajdujący się u

wybrzeży Francji rezerwat 25 000 ptaków, rzadkich gatunków. Równocześnie plama ropy dryfuje niebezpiecznie w kierunku Wysp Normandzkich znajdujących się pod administracją brytyjską. W związku z tym na wyspach Jersey, Guernsey i Alderney ogłoszono „alarm ekologiczny”.

W związku z katastrofą „Amoco Cadiz” premier rządu francuskiego Raymond Barre oświadczył wczoraj deputowanym bretońskim, że jeszcze przed 27 marca zostaną powzięte decyzje w sprawie przepisów mających na celu zapobieganie skutkom katastrof tankowców. (PAP)

FOTOGRAFIKA

Z wielkiego konkursu

Piękną oprawę tej imprezy w poznańskim Biurze Wystaw Artystycznych na Starym Rynku stanowił koncert przy świetłach. Grała Orkiestra Kameralna Polskiego Radia i Telewizji w Poznaniu pod dyrykcją Agnieszki Duczmal. Nastrój specyficzny do tła, jakim był wernisaż wystawy zdjęć Jerzego Unierzyckiego (fotoreportera magazynu ilustrowanego „Tydzień”) i tematu — „W tonacji d-moll”, przypominającego zeszłoroczny wprawdzie, a tak niedawny, VII Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego.

Na ścianach oraz na białych passe-partout — ponad 60 fotografii. Mniejsze i większe. Ale wszystkie dynamiczne, czytelne. Jakby żyjące. Pełnia autorskiej wypowiedzi z wielkiego pokazu artysty gry na skrzypcach. I te różnorodne postacie: skrzypkowie — główni bohaterowie muzycznego spektaklu, jurorzy, widzowie, tu i ówdzie dyskretnie ujawnione twarze organizatorów.

Nie jest łatwo fotografować artystów tak wprost — na estradzie, w sali pełnej skupionej publiczności, a zarazem podczas koncertu. I to koncertu, na którym liczy się każdy ruch smyczka, gest, każdy ton, skrzętnie zapisywany w notesie jurorów. Ileż fotoreporter musi tu wykonać uwagi, bystrości, a przede wszystkim taktu i umiejętności. By nie ploszyć, nie denerwować nikogo. Ani wykonawców, ani sędziów, ani zastuchanej publiczności.

Teraz, w kilka miesięcy po tej wielkiej, światowej imprezie, J. Unierzycki w sposób subtelny, a zarazem artystyczny i wiernie dokumentacyjny przywołuje wzruszenia tamtych dni. Poprzez udatne portrety, cykle pełne gestów i twarzy, trątności ujęć, metaforyczne aluzje. Z tych ostatnich uwagę widza skupiają sylwetki wpisane w tło zapisu nutowego... I słuszenie powiedział na wernisażu Andrzej Witulski, wiceprezydent Poznania: „Po trosze zadowolonymi wszyscy autorowi, że tak wiernie przypominają nam to, co działo się wówczas, w listopadzie ubiegłego roku”. Istotnie — można pozazdrościć. Także techniki wykonanych zdjęć, zaś przede wszystkim — ich artyzmu.

EUGENIUSZ COFTA

Rugbyści z Anglii grają w Poznaniu

Do Poznania, który posłada dwie I ligowe drużyny rugbyistów — Poznań i Polonię — mając aktualnie duże szanse na zdobycie mistrzostwa Polski przyjeżdżają dziś angielscy zawodnicy Rugby Football East London. Ekipa gości liczy 45 zawodników. Nie są to zawodnicy walczący w brytyjskiej lidze, tak że trudno w chwili obecnej coś konkretnego powiedzieć o ich sportowym poziomie. Można jednak przypuszczać, że zespół przybywający z kraju, w którym rugby jest bardzo popularne może prezentować duże umiejętności.

Już dziś o godzinie 15.30 na sta-

dionie Polonii przy ul. Główniej, londyńscy rozegrają pierwsze z kilku zaplanowanych w Poznaniu spotkań. Przeciwnikiem ich będzie młodzieżowa reprezentacja miast. Jutro o godzinie 15 goście stoczą drugi mecz, w którym zmierzą się z I-ligową Poznanią, a w trzecim, niedzielnym z reprezentacją Poznańskich seniorów (godz. 14). Najprawdopodobniej najciekawsza będzie konfrontacja angielskich rugbyistów z aktualnym liderem polskiej ekstraklasy — poznańską Polonią. Mecz ten rozegrany zostanie w niedzielę o godzinie 11 na stadionie przy ulicy Głównej. (rbc)

Wystartował samochodowy Rajd Safari

Jeden z czołowych rajdowców samochodowych świata — Timo Maekinen (Finlandia) wraz ze swym nawigatorem Jeanem Todtem (Francja) na fabrycznym samochodzie „Peugeot 504 Coupe”, wystartowali dzisiaj jako pierwsi do XVI międzynarodowego samochodowego Rajdu Safari. W sumie do tej niezwykle trudnej imprezy wyruszyło 69 ekip, a wśród nich Polacy — Sobiesław Zasada z pilotem Błażem Krupa. Polska załoga startuje na samochodzie marki „Mercedes 280 S”.

Pierwszy etap, długości 1800 km, prowadzi bezdrożami południowo-zachodniej Kenii. W stolicy Kenii — Nairobi, nie padał wprawdzie deszcz, ale służba meteorologiczna zapowiadała, że na trasie zawodnicy mogą spodziewać się bardzo intensywnych opadów. (PAP)

Zwycięstwo piłkarzy Brazylii

W czwartek reprezentacja Brazylii rozegrała kontrolny mecz z drużyną Parany, odnosząc zwycięstwo 1:0 (0:0). Jedyną bramkę meczu zdobył w 89 min. Nunez. PAP

Puchar Świata w hokeju na trawie

Czwartek był dniem przerwy w rozgrywkach IV Pucharu Świata w hokeju na trawie w Buenos Aires.

W grupie „A”, w której grają nasi hokeiści, pierwsze miejsce zajmuje RFN — 5 pkt., przed Indiami — 4 i Anglią — 2. Polacy przegrali dwa mecze: z RFN 4:9 i 0:3 z Anglią i zajmują ostatnie miejsce w grupie.

Liderem grupy „B” jest Pakistan przed Holandią i Hiszpanią — wszystkie zespoły po 4 pkt. PAP

Trzecie miejsce akrobatów AZS AWF w Pucharze Polski

Z Rzeszowa powrócili akrobaci AZS-AWF, którzy startowali w dwudniowych zawodach o Puchar Polski w skokach na trampolinie. W rozgrywkach pucharowych startowało ponad 100 zawodników i zawodniczek z 13 klubów.

Wśród kobiet w klasie mistrzowskiej pierwsze miejsce zdobyła po znanianka Halina Wiącek, a jej ko-

leżanka klubowa Małgorzata Wronska była trzecią. W grupie młodzieżowej w klasie mistrzowskiej Roman Gruszkiewicz zajął drugie miejsce, a Marek Zieliński — czwarte. Korzystnie zaprezentował się rzeszowski pu-

bliczności młody W. Okoniewski, który w silnej konkurencji uplasował się na szóstym miejscu.

W skokach synchronicznych na trampolinie para R. Gruszkiewicz — M. Zieliński była bezapelacyjnie najlepsza i ona zdobyła pierwsze miejsce, natomiast w grupie kobiet para H. Wiącek — M. Wronska wywalczyła trzecią pozycję.

W punktacji zespołowej najlepszym okazał się warszawski AZS-AWF, który zdobył 207 pkt., przed Kuźnią Jawor — 194 pkt. oraz poznańskim AZS-AWF, który zgromadził 181 punktów. (kar)

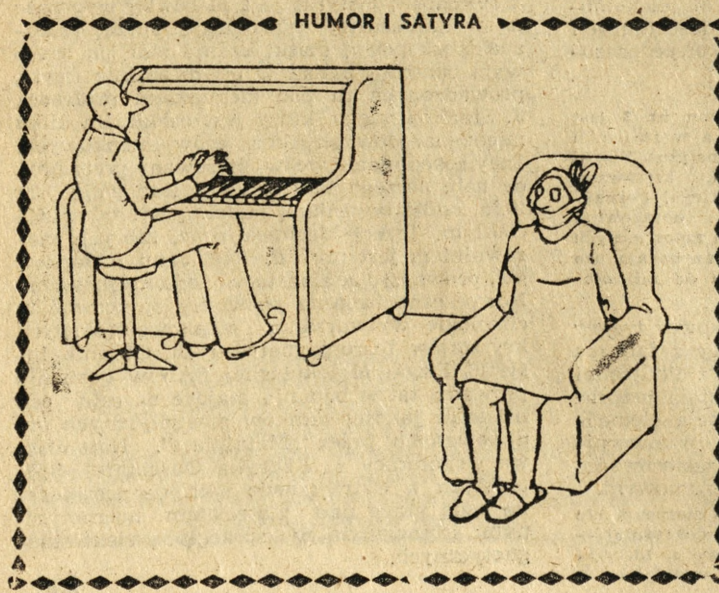
„Ring Swa-Wolny”

Włodzisław Scisłowski — autor sześciu zbiorów satyr i wielu książek dla dzieci od najmłodszych lat interesował się sportem. Będąc jeszcze dzieckiem ko-

pał piłkę, później reprezentował prasę w tradycyjnych piłkarskich meczach z aktorami. Teraz często spółkać go można na trybunach boisk i sal, gdzie kibicuje poznańskim sportowcom.

Długoletni związek literata ze sportem skłonił go do podjęcia w swej twórczości tematyki spor-

owej. Nakładem Krajowej Agencji Wydawniczej ukazał się zbiór wierszy i fraszek sportowych pod tytułem „Ring Swa-Wolny”. Składa się nań 19 wierszy i 47 fraszek publikowanych na łamach takich czasopism jak: „Sport”, „Sportowiec”, „Express Poznański”. Każdy z kibiców z pewnością chętnie zapozna się z drobnymi utworami, w których w satyrycznej formie przedstawionych zostało wiele zjawisk charakterystycznych dla sportowej codzienności. (wit)

DYREKCJA POZNAŃSKICH ZAKŁADÓW
NAWOZÓW FOSFOROWYCH
w Luboniu k. Poznania

OGLASZA ZAPISY UCZNIÓW (chłopców)

na rok szkolny 1978/79 do klasy I

w zawodach:

- ŚLUSARZ - MECHANIK
- TOKARZ
- FREZER
- ELEKTROMONTER

Czas nauki — 3 lata.

Egzaminów wstępnych nie przewiduje się.

UWAGA: uczniom zamieszkującym nie mogącym codziennie dojeżdżać do szkoły zapewnia się zakwaterowanie.

Zakład posiada własną stołówkę, gdzie można korzystać z obiadów.

Bliższych informacji udziela i zapisy przyjmuje
Dział Kadr i Szkolenia PZNF Luboń, k. Poznania
kod. 62-030, tel. Poznań 120-251, wewn. 155, 224, 282.

279-K2

Praca

Pracownia krawiecka za
trudni krawcową do szy
cia spódnic. Oferty „Pra
sa”, Grunwaldzka 13, dla
52276g.

Komitet Budowy Domu
Księża Emerytów w Po
znaniu zatrudni 3 mura
rzy i 4 robotników. Wa
runki wynagrodzenia do
uzgodnienia na miejscu
budowy Poznań - Antoni
nek, ul. Ziemiowita tel.
709-73 godz. 7-15. Dojazd
autobusami z Rataj. 50298g

Przyjmę pracę na wtrys
karkę do tworzyw, tel.
568-30 Nowaczyk. 52160g

Przyjmę ucznia w zawo
dzie cukiernika oraz eks
pedientkę. Wiadomość:
Poznań, Dzierżyńskiego
263, Pawilon Cukierniczy.
363p

Sprzedaz

Ciagnik 3011, sprzedam.
Jan Ławer, zam. 78-400
Gałowo, Szczecinek. 376p

Sprzedam nowy motocykl
WSK 175. Poznań, ulica
Żelazna 2 m. 9, godz. 16-
20. 52448g

Kryształ, ceramika, du
ży wybór. Poznań, Długa
7 — Adler. 51982g

Cysterne o pojemności
12.000 litrów — sprzedam.
Nekla, ul. Reymonta 99.
383p

Samochody

Fiat MR-1500, rocznik
1977 sprzedam, tel. 20-34-05.
52557g

Przycepe, rozrzutnik o
bornika, samochód Syre
na 105 L — sprzedam. Bie
lawa 1, koło Gniezna. 3434p

Zuka w dobrym stanie,
sprzedam. Bogdanowo 27,
gmina Oborniki Wlkp. 333p

Syręną 103 sprzedam. Pol
na 5 m. 8 po godz. 15.
50112g

Syręną 103 tanio sprze
dam. Poznań, ul. Prze
łęcz 46. 50014g

Sprzedam do Forda Ca
pri 2300 komplet uszcze
lek tryby rozrządu, pa
niewki. Luboń 1, Mar
chlewskiego 4. 50027g

Sprzedam karoserię Za
stawy 1100p, Czesław Smo
gór, Poznań, Jugosłowia
ńska 23 m. 1. 50032g

Nieruchomości

Sprzedam willę z wszel
kimi wygodami, budy
nek gospodarczy, 0,5 ha
ziemi, nadającej się na
ogrodniczo. Ładne poło
żenie. Wacław Skrzepa
ski, Słupca, ul. Kłeczew
ska 6. 49832g

Działkę w Pleszewskich
5.000 m² wraz z zabudo
waniami, domem wolno
stojącym w surowym sta
nie sprzedam. Wiadomość:
Hanna Kosińska, Szczec
in, Bolesława Śmiałego
5 m. 2, tel. 446-95. 49834g

Sprzedam dom piętrowy,
jednorodzinny z lokalem
sklepowym. Mieszkanie
wolne. Podwórko do zago
sodarowania. Pniewy, ul.
Świerczewskiego 7. Infor
macje na miejscu lub Po
znań, tel. 659-49 po godz.
16. 49825g

Działkę budowlaną 973
m² Smochowice sprzedam.
Oferty „Prasa”, Grun
waldzka 13, dla 50018g.

Wojewódzka Stacja
Pogotowia
Ratunkowego
w Poznaniu

UNIEWAŻNIA
zaginiony bleczek
zwolnień lekarskich
seria Ma
od nr 422068 — 422075.
1002-K1

WIELKOPOLSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT INŻYNIERYJNYCH
W POZNANIU

PRZYJMUJE na nowy rok szkolny 1978/79
bez egzaminów wstępnych KANDYDATÓW

do ZASADNICZEJ SZKOŁY BUDOWLANEJ

W NASTĘPUJĄCYCH ZAWODACH:

1. MONTER INSTALACJI SANITARNYCH
2. CIEŚLA KONSTRUKCJI INŻYNIERYJNYCH
Nauka w tych zawodach trwa 2 lata.
3. MECHANIK MASZYN BUDOWLANYCH
Nauka trwa 3 lata.

Absolwent tego kierunku wraz z dyplomem ukończenia szkoły otrzymuje
uprawnienia do obsługi sprzętu budowlanego.

Uczniom zapewniamy dobre warunki nauki i pracy, a zamieszkującym gwarantuje
my zakwaterowanie w internacie szkolnym.

Uczniów zdolnych i chętnych przedsiębiorstwo kieruje do 3-letniego Technikum
Budowlanego.

Bliższych informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje:

— Zasadnicza Szkoła Budowlana w Poznaniu, ul. Grunwaldzka 152,
telefon 67-20-48 (sekretariat) — lub

— Wielkopolskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych w Poznaniu —
Suchy Las, ul. Szarych Szeregów 23, pokój 111, tel. 20-00-81 wewn. 12-95.

274-K1

Zguby Różne

Dnia 20 bm. godz. 7-7.30
w tramwaju nr 10 zgubio
no torebkę damską z za
warościami. Zwrot wyna
grodzę. Ul. Urbanowska 43.
52004g

Elewację domków wyko
nuję. Kuhnast Lecho
sław Bogucin Jaśminowa
29. 50628g

Złota obrączka ślubna —
zgubiono 18 marca w dro
gerii przy pl. Waryńskie
go, między godz. 17-17.30
Uczniowie znalazł do
brze wynagrodzić. Oferty
„Prasa”, Grunwaldzka 19
dla 52498g.

Przyjmę zamówienia na
bojery z węzownicą. Po
znań - Górczyn, Andrzej
jewskiego 19, Urban. 50333g

Siatkę parkanową różno
go rodzaju — poleca A.
Grześ, 62-004 Czerwona,
ul. Gdynska 7. 50173g

Uwaga Kierowcy! Stacja
Obsługi Samochodów Au
tomobilklubu Wielkop
olskiego Poznań, ul. Ober
nicka 17 tel. 596-74, pole
ca swoje usługi w zakre
sie antykorozyjnego za
bezpieczenia podwozi.
Usługę wykonujemy po
konkurencyjnej cenie w
krótkim terminie oraz z
roczną gwarancją. Stacja
czynna jest w godz. od
6-22. 861-K1

Kawaler 30-letni, cukier
nik pozna pamią w celu
matrymonialnym. Tylko
poważne oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19, dla
50125g.

Dokucz Ci samotność?
Pomoże Biuro Matrymo
nialne „Ognisko”, Po
znań, Strusia 9. 50368g

Biuro Matrymonialne —
„Małżeństwo”, 61-707 Po
znań, Libelta 29 — koja
rzy szczęśliwe małżeń
stwa. Czynne godz. 15-19.
50301g

Kawaler 35-letni, wzrost
180, posiadający własną po
siadłość na prowincji, pra
cujący zawodowo, pozna
pannę lub wdowę w ce
lu matrymonialnym. Zdję
cia mile widziane. Oferty
„Prasa”, Grunwaldzka
19, dla 49932g.

Rozwiedziona 52-letnia
przystojna, wykształcenie
średnie niepełne, pozna in
teligentnego towarzysza
życia. Cel matrymonial
ny. Oferty „Prasa” Grun
waldzka 19, dla 49809g.

Matrymonialne

Pani, pogodna, zgrabna
do lat 48 także z prowincji
pozna inżynier, 172
cm, energiczny, na stano
wisku. Cel matrymonial
ny. Oferty „Prasa”, Grun
waldzka 19, dla 50082g.

† Dnia 21 marca 1978 roku zmarł w wieku
85 lat sp.

EDWARD PUCIATA

Pogrzeb odbędzie się w piątek dnia 24 bm.
o godz. 15.30 w Puszczkowie
o czym zawiadamiają
1187-U3 Sierpiński

† Dnia 21 marca 1978 r. zakończyła swój pra
cowity żywot, opatrzona Sakramentami św.
przeżywszy lat 63, moja najdroższa żona, nasza
najukochańsza matka, siostra, teściowa i bab
cia, sp.

WIKTORIA HAJCEL

z domu Dostatnia
Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 25 bm.
o godz. 11.05 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążony
mąż z rodziną

Autobus odjeżdża sprzed domu żałoby o go
dzinie 10.10.
Ul. Chudoby 15 m. 6. 1184-U3

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu
21 marca 1978 r., zmarła w wieku 67 lat,
nasza ukochana i najdroższa matka, sp.

LUDMIŁA WILCZKOWIAK

z domu Kowalczyk
Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 25 bm.
o godz. 11 na cmentarzu na Miłostowie.

W smutku pogrążeni
córka, synowie oraz rodzina

Osiedle Powstań Narodowych 31 m. 31.
(Dawniej Antoninek). 1201-U3

† Dnia 22 marca 1978 r. zmarł opatrzony Sa
kramentami św. mój najdroższy mąż i ojciec,
nasz kochany brat, zięć i szwagier sp.

mgr inż. WIESŁAW POWIDZKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 25 bm. o godz.
12.15 na cmentarzu na Junikowie.

O bolesnej stracie zawiadamiają
żona, syn i rodzina

Poznań, ul. Matejki 3 m. 23. 52617g

† Dnia 21 marca 1978 r. zmarła po długich
i ciężkich cierpieniach, nasza najdroższa
matka, teściowa, babcia i prababcia, sp.

ANNA MAREK

Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 25 bm.
o godz. 12 na cmentarzu na Miłostowie.

Strapiona

RODZINA

Ul. Żelazna 16 m. 1A. 1189-U3

† Dnia 23 marca 1978 r. zmarła po długich
cierpieniach opatrzona Sakramentami św.
nasza ukochana mama, teściowa, babcia i cio
cia, przeżywszy lat 87 sp.

AGNIESZKA TUMIDAJSKA

z domu Ignasiak
Pogrzeb odbędzie się we wtorek 28 bm. o go
dzinie 12.30 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążeni
córka i syn z rodziną

Ul. Gwardii Ludowej 41 m. 1. 1204-U3

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu
23 marca zmarła nasza ukochana matka, te
ściowa, babcia i prababcia przeżywszy lat 94 sp.

IDA JADWIGA SIERADZON

z domu Kukawka
Pogrzeb odbędzie się we wtorek 28 bm. o go
dzinie 11 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążeni
syn, synowa i rodzina

Osiedle Przyjaźni bl. 13 m. 195. 1202-U3

† Dnia 21 marca 1978 r. zmarła nasza ukocha
na mama, teściowa i babunia sp.

JANINA BIENERT

z domu Dąbrowska
Pogrzeb odbędzie się w piątek 24 bm. o godz. 13
z kaplicy w Rogalinie

o czym zawiadamiają pogrążeni w żalu
synowie i rodzina

Rogalin. 52504g

† Dnia 20 marca 1978 r. zmarł po długiej
i ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 45, mój
najdroższy mąż, syn, zięć, nasz szwagier i wu
jek, sp.

ZDZISŁAW ŻAK

Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 25 bm.
o godz. 10.15 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona
żona z rodziną

Ul. Małeckiego 14 m. 5. 1183-U3

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
22 marca 1978 r. odeszła od nas na zawsze
opatrzona Sakramentami św. nasza ukochana
żona, mama, teściowa i babcia przeżywszy lat
72 sp.

CECYLIA STELMASZYK

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 28 bm. o go
dzinie 11.55 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążeni
mąż z dziećmi i rodzina

Os. Przyjaźni bl. 6 m. 7.
Dawniej Złotniki i Krzyżownicy. 1203-U3

† Dnia 19 marca 1978 roku zmarła po ciężkiej
chorobie namaszczona Olejami św. nasza
kochana siostra, szwagierka i ciocia sp.

JADWIGA BERNACZAK

z domu Tomaszewska
Pogrzeb odbędzie się dnia 25 bm. o godz. 9.40
na cmentarzu na Junikowie.

W smutku pogrążony
brat z rodziną

Ul. Kosińskiego 11/32. 1188-U3

Dnia 16 marca 1978 r. zmarł

KAZIMIERZ DRZEWIECKI

emerytowany prezes Sądu Powiatowego we
Wrześni, odznaczony Krzyżem Kawalerskim Or
deru Odrodzenia Polski.

Rodzinie Zmarłego wyraży głębokiego współ
czucia składają:

Rada Zakładowa, Kierownictwo
Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu
52392g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
21 marca 1978 r. zmarł po krótkich i ciężkich
cierpieniach, przeżywszy lat 75 mój najuko
chańszy mąż, nasz tatuś, teść i dziadek

NIKODEM SOBCZAK

emerytowany leśniczy

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 25 bm. o godz. 14
na cmentarzu w Mosinie.

W smutku pogrążona
RODZINA 52613g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
22 marca 1978 r. zmarł nagle nasz ukochany
mąż, tatuś, brat, szwagier i dziadek, przeżyw
szy lat 63

EDMUND KOWALSKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 25 bm. o godz. 16
na cmentarzu parafialnym na Starolecie.

Pogrążona w smutku
żona z rodziną

Ul. Hoża 7a. 52591g

W dniu 22 marca 1978 r. zmarła, przeżywszy
lat 77 nasza ukochana matka, teściowa, babcia
i prababcia

STANISŁAWA JAKUBOWSKA

z domu Antowska

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 25 bm. o godz. 9
na cmentarzu na Miłostowie.

W głębokim smutku pogrążona
RODZINA 52624g

Ul. Głogowska 181 m. 8.

† Dnia 22 marca 1978 r. zmarła po krótkich
cierpieniach, opatrzona Sakramentami św.
przeżywszy lat 82, nasza kochana mama, te
ściowa, babcia i prababcia, sp.

PELAGIA BACHORZ

z domu Walczak

Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 25 bm.
o godz. 7.20 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona
RODZINA 1190-U3

Ul. Garbary 34 m. 8.

† Z żalem zawiadamiamy, że w dniu 20 mar
ca 1978 r. zginął śmiercią tragiczną, prze
żywszy lat 24 mój najdroższy mąż, kochany ta
tuś, nasz syn, zięć, brat, szwagier i wujek, sp.

JAN ŻERKOWSKI

Pogrzeb odbędzie się w piątek 24 bm. o godz.
14.30 na cmentarzu parafialnym w Owińskich
k. Poznania.

W głębokim smutku pogrążona
żona z córeczką i rodziną

Pławno 9. 52587g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
22 marca 1978 r. zmarł nagle po długiej, ciężkiej
chorobie przeżywszy lat 47 mój ukochany mąż,
nasz najdroższy tatuś

ppłk rez. BOLESŁAW WYSIADŁY

odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Od
rodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi i Od
znaką Honorową miasta Poznania.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 25 bm. o godz. 14
na cmentarzu komunalnym na Junikowie.

Żona z synami i rodziną

Ul. Jarochońskiego 105 m. 3. 50222g

Z żalem przyjęliśmy wiadomość o tragicznej
śmierci naszego kolegi

JANUSZA KIERSKIEGO

Zegnamy Go z głębokim smutkiem.

Grono kolegów z Liceum
52501g

Dnia 22 marca 1978 r. zmarł, opatrzony Sa
kramentami św. mój najdroższy mąż sp.

WINCENTY GAWROŃSKI

ppor. rezerwy, powstaniec wielkopolski
odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Od
rodzenia Polski.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 25 bm. o godz.
12.50 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona
żona z rodziną

Ul. Gwardii Ludowej 39 m. 17. 52589g

Dnia 22 marca 1978 r. zmarł po ciężkich cier
pieniach nasz kochany mąż, ojciec, teść i dzie
dek sp.

WŁADYSŁAW BEGIER

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 25 bm. o godz. 13
na cmentarzu w Swarzędzu przy ul. Poznań
skiej.

RODZINA 52623g

Swarzędz, Rynek 22.

† Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że
w dniu 22 marca 1978 r. zakończył swe pra
cowite życie przeżywszy lat 71 nasz najuko
chańszy ojciec, teść, dziadek, brat, szwagier,
wujek i kuzyn

JÓZEF PIĄTKOWSKI

były więzień obozu koncentracyjnego w Dachau.
Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Od
rodzenia Polski.

Wyprowadzenie zwłok na cmentarz komunal
ny w Trzciance nastąpi w dniu 24 bm. o godz. 15
z domu żałoby przy ul. Powstańców Wlkp. 32.

W głębokim smutku pogrążona

RODZINA 52596g

† Dnia 20 marca 1978 r. zasnął w Bogu sp.

PAULINA WODNIAK

nasza droga mama, teściowa, babunia i praba
bunia.

Uroczystości pogrzebowe zostaną odprawione
we wtorek 28 bm. o godz. 11 w kościele św. Jó
zefa w Gdyni.

Zawiadamiają

Płochowie, Konopkinowie i Wodniakowie
Gdynia, Smętowska 9, Władysławowo. 52563g

MARZEC
24
Piątek

Gabriela
Marka
Słońce: 5.46—18.12

TEATRY

Nieczynne.

KINA

KDF MUZA — g. 10, 12.30, 15.30 „Powrót różowej pantery” (ang. 12 l.), g. 17.45, 20 „Ucieczka gangstera” (USA 18 l.).
KDF PALACOWE — g. 15.30 „Przygody małego Nuki” (radz. b.o.), g. 17.30, 20 „Niewinne” (fr.-wł. 18 l.).
APOLLO — g. 10, 12.30, 15 „Ebi-rah — potwór z głębin” (jap. 12 l.), g. 17.30, 20 „Ostala z Bahli” (braz. 18 l.).
BALTYK — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 „Skrydełko czy nóżka” (fr. b.o.).
GONG — g. 10, 12.15, 20 „Szal” (ang. 18 l.), g. 15, 18 „W upalną noc” (USA 12 l.).
GRUNWALD — g. 17 „Terror Mechagodzilla” (jap. b.o.), g. 19 „Omen” (ang. 18 l.).
GWIAZDA — g. 10.30 „Dziewczy na szuka szczęścia” (ang. 15 l.), g. 12.30, 15, 17.30, 20 „Trzęsienie ziemi” (USA 15 l.).
KOSMOS — g. 17.30 „Super-express w niebezpieczeństwie” (jap. 15 l.).
MALTA — g. 16 „Skarb na wyspie” cz. II (rum. b.o.), g. 18, 20 „Gang Olsena na szlaku” (duń. 12 l.).
MINIATURKA — g. 15.30 „Człowiek na dzikim zachodzie” (pol. b.o.), g. 17, 19.30 „Maratonczyk” (USA 18 l.).
OSIEDLE — g. 15 „Pirat” (meks. b.o.), g. 17, 19 „Szal” (ang. 18 l.).
PANCERNIAK — g. 17, 19.30 „Wspaniały mężczyzna” (bulg. 15 l.).
RIALTO — g. 10 „Włoczym śladem” (radz. 12 l.), g. 12.30, 15.15, 17.30, 20 „Kobra” (jap. 18 l.).
RUSZAŁKA (Swarzędz) — g. 16 „Gwiazdor filmowy” (radz. b.o.), g. 17, 19.30 „Akcja pod Arsenalem” (radz. 12 l.).
TECZA — g. 15.30, 17.30 „Współpraca” (fr.-wł. 12 l.), g. 19.30 „Pokój z widokiem na morze” (pol. 15 l.).
WCZASOWICZ (Puszczykowo) — g. 14.45, 16.45, 18.45 „Cenny depozyt” (fr. 12 l.).
WILDA — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 „Taksówkarz” (USA 18 l.).
FOTOPLASTIKON — g. 13-18 „Wycieczka do szekspirowskiego Stradfordu”.
Zoo — ul. Kraniowa i ul. Zwierzyniecka od g. 9 do zmroku.

DYŻURY

SZPITAL: internia, chirurgia, okulistyka, neurologia — ul. Wal. ki Miodowych 7; laryngologia — ul. Przybyszewskiego 49.
Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu ul. Chelmońskiego 20 — tel. 66-00-66, nagłe zachorowania w domu, porady lekarskie, tel. 637-35; wypadki uliczne i w miejscach publicznych — tel. 999.
Podstacje: ul. Bukowa 1, tel. 32-12-61; Osiedle Piastowskie 16, tel. 722-24; ul. Ugory, tel. 205-431; ul. Kościuszki 103, tel. 544-44; Luboń, tel. 123-389; Swarzędz, tel. 359 i 544-44.
Centralny Ośrodek Informacji Poznański Służby Zdrowia czynny codziennie g. 7-22, tel. 989.
Telefon Zaufania — 988 czynny od g. 15.30 do 7.30, al. Marcinkowskiego — dyżuruje lekarz psychiatrii. Porady prawne, głównie z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego, leczenia odwykowego i chorób społecznych, tel. 522-51 czynny w wyżej podanych godzinach. W niedzielę i święta obie placówki czynne całą dobę.
Apteki tylko dyżury nocne: Dąbrowskiego 149/142, Główna 92, Dzierżyńskiego 319, Kórnicka 24, Mickiewicza 22, Słowiańska, Starołęcka 1, Głogowska 107/109, al. Marcinkowskiego 11 (całą dobę).

RADIO

PROGRAM I: 6.25 Sygnały dnia; 9.05 Cztery pory roku z Łodzi; 11.25 Niezapomniane strony; „Granica” — fragm. pow.; 11.40 Tu Radio Kierowców; 12.25 Muzyka polskiej melodie; 13.00 Kone. polskiej muzyki wojennej; 13.25 Nuty wierzchoł z Lesznej; 13.40 Kącik melomana; 14.00 Studio „Gama”; 14.20 Studio Relaks; 14.25 Studio „Gama”; 15.05 Korespondencja z zagranicy; 15.10 Studio „Gama”; 16.00 Tu Jedynka; 17.30 Radiokurier — aud. informac. SM; 18.33 Koncert żywych; 19.15 Warszawska Ork. PR i TV; 19.40 Balady jazzowe — Zespół „Extra Ball”; 20.05 Melodie lat siedemdziesiątych; 20.30 Melodie, do których chętnie wracamy; 21.18 „Dni muzyki K. Szymanowskiego w Za kopanem” — rep.; 22.23 Łódź na muzycznej antenie; 23.15 „Koncert przed północą”.
Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 12.05, 15, 19, 20, 21, 22, 23.
PROGRAM II: 8.00 Dialogi i zbliżenia; 8.35 Dialogi i zbliżenia; 9.30 My 73 — aud. SM; 9.40 Dla przedszkoli; „Wiedziemy tu kogoś?” — aud. słowno-muz.; 10.00 Znak czasu; „Kariera po amerykańsku”; 10.30 Gra Big Band PWSM Katowice; 10.40 Sprawy codzienne; 11.00 Soliści bulgarscy w repertuarze bulgarskim; 11.35 Pośpiech w gospodarstwie domowym; 11.45 Muzyka spod strzechy; 12.05 Czas dobrych gospodarzy; 12.25 „Niedobre ulice” — fragm. książki K. Kubickiego; 12.45 Stara muzyka w nowej szacie; 13.00 Nowe nagrań radiowe; 13.35 Ze wsi o wsi; 13.50 Duet operowy; 14.00 Więcej, lepiej, nowocześnie; 14.25 Tu Radio Moskwa; 14.45 Muzyka Haendla w historycznych nagrań; 15.30 Studio Plus — program dziewcząt i chłopaków; 16.10 Koncert żywych młodych muz. poważnej; 16.50 Magazyn informacyjny; 16.50 Radiopress; 17 „Co

Nowe elewacje 99 domów

Tegoroczne Międzynarodowe Targi Poznańskie miały powitać w odnowionej szacie. Do końca maja odnowione będą m.in. klafki schodowe w 174 budynkach, dachy na 136 domach, a w 150 wymalowane ramy okienne i bramy. Dla utrzymywania na co dzień przez dozorców ładu na jezdniach i ulicach zainstaluje się prawie 200 kranów z wodą. Z terenów wokół domów zniknie 37 starych szop i baraków, a 38 placów zabaw otrzyma nowy wygląd. Nadto na 542 podwórkach przeprowadzi się prace porządkowe oraz odświeżenie urządzeń i parkanów.

Z tych zamierzeń odnowiono do tej pory ponad 80 klatek schodowych i w 40 domach — ramy okienne i bramy, naprawiono 20 dachów, uporządkowano 2 place gier oraz założono 25 kranów. Wkrótce na terenach przy domowych posadzi się 23 870 drzew i krzewów oraz 51 000 wiosennych kwiatów. Nieco

później rozpocznie się tynkowanie i malowanie zewnętrznych ścian domów. W tych dniach ustawiono rusztowania przed niektórymi domami, m.in. przy ulicach: Kraszewskiego, Świerczewskiego i Grunwaldzkiej. Jednakże — dopiero gdy nastąpią cieplejsze dni będzie można rozpocząć odnawianie budynków.

W sumie odświeżyć się fasady 99 domów. Na te prace MPGM ma dokumentację i wykonawców, którymi są spółdzielnie rzemieślnicze. Najwięcej zadań przyjął na siebie spółdzielnia rzemieślnicza — budowlana z ul. 27 Grudnia, zdunów z ul. Drzewnej i malarszy z ul. św. Wojciecha. Niektóre domy będą tylko malowane, inne — z bardziej zniszczonymi ścianami — tynkowane.

Później MPGM odnowi jeszcze 24 domy na Szlaku Piastowskim (ul. Gnieźnieńska, ul. Główna i Rynek Śródecki). Prace te mają być zakończone do sierpnia br. (an)

W „Arsenale” — artyści z RFN

Poezja materii, światła i ruchu

W galerii Biura Wystaw Artystycznych „Arsenal” przy poznańskim Starym Rynku czwartą wczoraj wystawę „Poezja materii, światła i ruchu — OBIEKT w twórczości dwudziestu siedmiu artystów z Republiki Federalnej Niemiec”. Współorganizatorem ekspozycji jest Instytut Współpracy z Zagranicą w Stuttgarcie.

Na wystawie zaprezentowane są różnego rodzaju obiekty kinetyczne, rzeźby świetlne i maszyny grające, nawiązujące m.in. do słynnych „Mo-bili” Caldera. Tworzywem jest drewno, papier, kamień i szkło, gąbka, nylon, pleksiglas i inne. Jak pisze w katalogu wy-stawy Thomas Grochowiak: „Artysta — w miarę jak poz-

bawia przedmioty i tworzywa ich, zdawałoby się raz na zawsze określonych funkcji, i ich nielubianego otoczenia, aby w nowym otoczeniu, w nowym otoczeniu artystycznym nadać mu nowe znaczenie, nowy kształt i treść — uwydatnia i wysubtelnia wymowę materii. Można bowiem zasygnalizować jej tajemność bądź nieprzystępność, magię i utajoną wymowę, agresywność lub zdolność stawiania oporu”.

Wystawa z RFN-u czynna będzie w „Arsenale” do 16 kwietnia br. Następnie 22 kwietnia otwarta zostanie wystawa prezentująca plan Ogólnopolskiego Konkursu Malarstwa im. Jana Spychalskiego.

(bran)

SYGNAŁY I ODPOWIEDZI

● Dlaczego nie można kupić w naszych kwiaciarniach ładnych kwiatów pokojowych w doniczkach? Kwiaty cięte — bardzo często po przyniesieniu do domu — tracą od razu swoją świeżość. Czy sytuacja poprawi się? — zapytują czytelnicy.

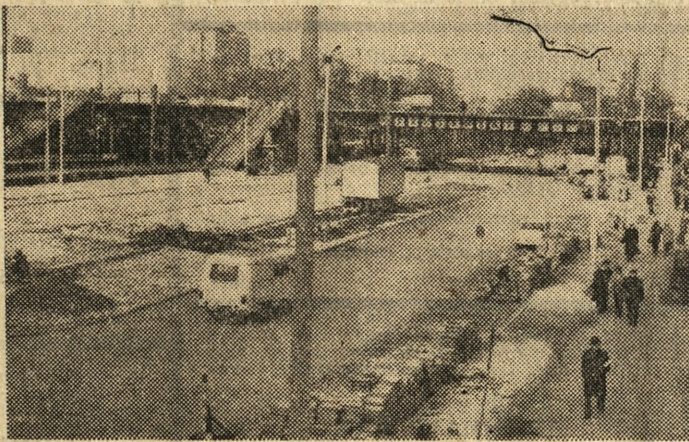
Dyrekcja Wielkopolskiej Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej poinformowała nas, że sygnał ten nie znajduje uzasadnienia, bo np. tylko w styczniu br. sprzedano 26

tys. kwiatów doniczkowych. W miarę możliwości rozprowadza się je równomiernie do każdej kwiaciarni. (378)

● Od wielu lat czekamy na położenie płyt chodnikowych na odcinku ul. Łozowej od ul. Szczepa na do torów kolejowych — skarżąc się mieszkańcy Poznania.

Z Zarządu Drog i Mostów otrzymaliśmy odpowiedź, że zrobienie tego chodnika zostało ujęte w planie na II półrocze br. (185)

Przed Dworcem Głównym

Mimo kapryśnej pogody, utrudniającej roboty modernizacyjne na placu przed Dworcem Głównym PKP, zatrudnione tam brygady wykonują codziennie wiele zadań, zmierzających do zakończenia prac.

Fot. — H. Kamza

się wam w tej audycji najbardziej podobają? 17.20 Pow. miesi. „Podróże po Polsce” — fragm. książki J. Iwaszkiewicza; 17.40 Rep. literacki pt. „Przywłaszczyciele”; 18.00 Nowiny i nowinki muzyczne; 18.25 Klub Entuzjastów Nowocześnieści; 19.05 Poezja i muzyka — wiersze S. Karpińskiego; 19.30 Gra A. Benedetti Michelangelii; 20.30 Naciekawskie moim zdaniem; 20.50 O. Messiaen; „Les Corps Glorieux”; 21.10 Mistrzowskie interpretacje muzyki dawnej; 22.00 Teatr PR: „Spotkania”; 22.35 J. S. Bach: V Konce. Brandenburski; 23 „Granie jazzu”; 23.35 Co słysać w świecie; 23.40 „Muzyka na dobranoc”.

Wiadomości: 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 18.30, 21.30, 23.30.

PROGRAM III: 8.05 Co kto lubi; 9 „Życie przed sobą” — odc. pow.; 9.10 Spirituálny śpiewa P. Walter; 9.30 Nasz rok 78; 9.45 J. Williams gra Bacha; 10.35 Kiermasz płyt wytwórni Electre-cord; 11.00 Życie rodzinne; 11.30 W tonacji trójki; 12.25 Za kierownicą; 13.00 Powiorka z rozrywką; 13.50 „Akcja ostatni Rzymianin” — odc. pow.; 14.00 Muzyka dawnych mistrzów angielskich; 15.05 Nie tylko jazz — A. Kurylewicz; 15.40

Rozszyfrujemy piosenki; 16.00 Reportaż pt. „Przez ogień”; 16.20 Muzykobranie; 16.45 Nasz rok 78; 17.05 Muzyczna pocztka UKF; 17.40 Studio nagrań; 18.10 Polityka dla wszystkich; 18.25 Czas relaksu; 19.00 Pow. w wym. dźwię. „Królowie przekleci”; 19.35 Oratorium (tygodnia; Frank Martin; „Golgota”; 19.50 „Życie przed sobą” — odc. pow.; 20.00 Blues wczoraj i dziś; 20.30 Dlaczego nie mamy przyjaciół — magazyn; 21.00 Couperin; Lecons de tenebres; 22.00 Gwiazda siedmiu wieczorów — duo gitar klasycznych Completoirum; 22.15 Trzy kwadrasse jazzu — dysko grafie; 23.00 Nowe tomiki poetyckie — A. Olcha; 23.05 Między dniem a snem.

Wiadomości: 5, 6, 7, 8, 10.30, 12, 15, 17, 19.30, 22.

PROGRAM IV: 6.45 Radiopress; 7.55 Muzyczny tydzień Poznań odwołuje się do J. Młodziejewski; 8.00 Duet gitar klasycznych — „Alber — Strobel”; 8.10 „Ratować ludzi i statki” — o pracy ratowników morskich; 8.25 Antologia sonaty fortepianowej; 9.00 Wzory kameralne G. P. Telemanna; 9.20 Pieśni wielkanocne; 9.30 Dla przedszkoli; „Wiedziemy tu kogoś?” — aud. słowno-muz.; 10.00 Couperin; 10.10 Lecons de tenebres; 10.50 Estrada przyjaźni; 11.00

Komunikacja • Stacje CPN

Jak pracują od soboty do poniedziałku?

W najbliższych dniach obowiązować będą nieco inne rozkłady pracy komunikacji miejskiej i stacji benzynowych. Oto szczegóły.

W sobotę komunikacja funkcjonować będzie według rozkładu jazdy zwykłego dnia roboczego. Oprócz zaś całonocnych stacji CPN (przy ul. Bodawskiej, Obornickiej, Topolowej i Warszawskiej), pozostałe zakończą pracę o godz. 20.

Tramwaje w niedzielę kursować będą jak w dzień świąteczny, z tym że nie zostaną wprowadzone do ruchu wozy linii nr 11 i 17. Także w komunikacji autobusowej przewidziano rozkład świąteczny z wyłączeniem pojazdów linii nr 77; na innych trasach liczba taboru będzie nieznacznie zmniejszona.

Niedzielną dyżur wśród stacji CPN — oprócz czynnych bez przerwy — pełnić będą (w godz. od 10 do 16) placówki przy ulicach: Chudoby, Albańskiej, Mała Garbary, Kościelnej i Wyspiańskiego.

W poniedziałek w całej komunikacji miejskiej obowiązować ma rozkład dnia świątecznego. Niezależnie od całonocnych, czynne będą w godz. od 10 do 18 stacje benzynowe przy ulicach: Bułgarskiej, Ewangelickiej, Gajowej, Nowowiejskiego, Opolskiej, Warszawskiej i Wiejskiej. (bop)

Młodzież Wildy swej dzielnicy

W dniach poprzedzających ferie w szkołach, uczniowie wielu podstawowych i średnich szkół na Wildzie wykonali czynny społeczny na rzecz upiększenia swej dzielnicy.

Prace te dotyczyły przede wszystkim poprawienia wyglądu terenów zielonych. Uporządkowano liczne skwery, a także zieleńce na placu Marii Curie Skłodowskiej, na Legach Dębińskich i w lasku dębieckim. Łącznie około 700 dziewcząt i chłopców wypracowało społecznie ponad 50 000 zł. Wiele innych robót porządkowych wykonano w otoczeniu szkół; młodzież włączyła się także do upiększania terenów przydomowych. (bop)

KALEJDOSKOP POZNAŃSKI

Dzieci na Ratajach mogą dziś sioły przyjemnie spędzić czas w osiedlowych domach kultury. Filmy można obejrzeć o godz. 10 i 12 w ODK „Na Skarpie” (Osiedle Piastowskie) i w ODK „Jagiellonka” (Osiedle Jagiellońskie). Dom Przyjaźni „Trojka” (Osiedle Manifestu Lipowego) o godz. 10 zaprasza na spotkanie z piosenką a o godz. 12 również na projekcję bajek. W Domu Kultury ZSMP (Osiedle Piastowskie) od godz. 10 do 14 odbywać się będą turnieje tenisa stołowego. (a)

Piosenkami i wierszami po witały wiosnę dzieci z Przedszkola nr 28 na Osiedlu Ko-pernika w Poznaniu. Z wiosennymi życzeniami odwiedziły też na szą redakcję i opowiedziały o swoich przedszkolnych zabawach. (bg)

Stołą czytelnicy „Głosu” — Maria i Władysław Rutkowski z ul. Chelmońskiego 2 obchodzili w tych dniach niecodzienny jubileusz małżeński — 60 lat pożycia. Wychowali trzech synów i doczekali 6 wnucząt oraz prawnuka. Jubilat jest powstaniec wielkopolski, wyróżnionym licznymi odznaczeniami.

Pod półwiecze pożycia spotkało się natomiast 5 par gminy Sleszew, otrzymując okolicznościowe medale. Przedstawiciele tamtejszych władz wręczyli je: Mariannie i Michałowi Balcerkom, Franciszce i Franciszkowi Ratajszczakom, Władysławowi i Ignacemu Roszczyńskim, Annie i Michałowi oraz Mariannie i Janowi Urbanikom. (bop)

Filmy z „Konfrontacji” także w „Apollo”

Jak wiadomo, w Poznaniu — od 4 do 17 kwietnia — zaprezentowanych zostanie czterdzieści pozycji z dorobku kinematografii światowej, uczestniczących w przeglądzie — „Konfrontacja-78”. Filmy te — „zdo-byte” dla poznańskich kin m.in. dzięki inspiracji „Głosu Wielkopolskiego” — wyświetlane będą nie tylko w kinie „Bałtyk” (tutaj wykupiono już niemal, wszystkie karnety) lecz także w „Apollo”, gdzie trwa obecnie przedpremię kart, które zapewnią obejrzenie całego zestawu tegorocznych „Konfrontacji”. (kos)

ODPOWIADAMY

Maria Pokorska. — Uwagi zawarte w liście są tendencyjne i brak im uzasadnienia. Działalność, oczywiście, obu wspomnianych instytucji zasługuje na uwagę i uznanie. (816)

M. Dybzbalska. — List w sprawie dokarmiania ptaków otrzymałem, ale sorka ta wraz z ustąpieniem zrozów i wobec braku sniegu straciła aktualność. (798)

Helena P., ul. Mazowiecka. — Stylizowane firanki dobrze jest po upraniu wypłukać na końcu ciepłą wodą z solą. Zachowują wówczas dłużej ładny, świeży wygląd. (625)

Z kroniki sądowej

Manko u myśliwych

W 1976 roku nastąpiły zmiany personalne w zarządzie Koła Łowieckiego „Słonka” w Poznaniu. Przesłał wówczas był łowczy Henryk Sobczak i musiał zdać swoje agendy. Kiedy to czynił nie potrafił się rozliczyć z pieniędzy, które pobral z Przedsiębiorstwa „Las” za dziki, sarny i jelenie upolowane przez myśliwych „Słonki”. Długo trwało to rozliczanie, a w końcu spowodowało, że ekslowczy zasiadł na ławie oskarżonych.

Sąd Wojewódzki w Poznaniu ustalił, że H. Sobczak w latach 1971—1976 zagarnął na szkodę macierzystego koła 138 000 złotych i skazał go za to na 3 lata pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 40 000 zł, a nadto zasądził od niego na rzecz „Słonki” 95 000 złotych tytułem odszkodowania (pozostałą część zagarniętej kwoty oskarżony spłacił). Przy wymiarze kary zastosowano nadzwyczajne jej złagodzenie podyktowane m. in. długoletnią, uczciwą pracą zawodową oskarżonego.

W uzasadnieniu wyroku, który nie jest prawomocny, Sąd zaakcentował, że nadużyciom sprzyjał nieprawidłowy podział funkcji członków zarządu „Słonki”. Wbrew przepisom Polskiego Związku Łowieckiego H. Sobczak, obok zadań łowczego, pełnił jeszcze część obowiązków skarbnika. Także niezgodnie z przepisami PZŁ oskarżony osobiście odbierał z kasy „Lasu” gotówkę za zwierzynę oddawaną tam przez myśliwych „Słonki”. „Las” powinien te pieniądze przelewać na konto bankowe „Słonki”. Nie mógł jednak tego zrobić bowiem przed rokiem 1976 ówczesny zarząd koła „Słonka”, „zapomniał” założyć konto. (ak)

ciągłych — Historia (sem. IV); „Polska w przedmroku wojny”; 22.50 P. Mascagni — Intermezzo z opery „Rycersko wieśniacza”. Wiadomości: 13, 15, 16, 22.55.

TELEWIZJA

PROGRAM I: 6 — R-TVSS — Język polski (sem. 2); „Sonety krymskie”; 6.30 — R-TVSS — Fizyka (sem. 2); „Własności ciała stałego”; 7.00 — „Własności ciała stałego”; 7.10 — „Własności ciała stałego”; 7.20 — „Własności ciała stałego”; 7.30 — „Własności ciała stałego”; 7.40 — „Własności ciała stałego”; 7.50 — „Własności ciała stałego”; 8.00 — „Własności ciała stałego”; 8.10 — „Własności ciała stałego”; 8.20 — „Własności ciała stałego”; 8.30 — „Własności ciała stałego”; 8.40 — „Własności ciała stałego”; 8.50 — „Własności ciała stałego”; 9.00 — „Własności ciała stałego”; 9.10 — „Własności ciała stałego”; 9.20 — „Własności ciała stałego”; 9.30 — „Własności ciała stałego”; 9.40 — „Własności ciała stałego”; 9.50 — „Własności ciała stałego”; 10.00 — „Własności ciała stałego”; 10.10 — „Własności ciała stałego”; 10.20 — „Własności ciała stałego”; 10.30 — „Własności ciała stałego”; 10.40 — „Własności ciała stałego”; 10.50 — „Własności ciała stałego”; 11.00 — „Własności ciała stałego”; 11.10 — „Własności ciała stałego”; 11.20 — „Własności ciała stałego”; 11.30 — „Własności ciała stałego”; 11.40 — „Własności ciała stałego”; 11.50 — „Własności ciała stałego”; 12.00 — „Własności ciała stałego”; 12.10 — „Własności ciała stałego”; 12.20 — „Własności ciała stałego”; 12.30 — „Własności ciała stałego”; 12.40 — „Własności ciała stałego”; 12.50 — „Własności ciała stałego”; 13.00 — „Własności ciała stałego”; 13.10 — „Własności ciała stałego”; 13.20 — „Własności ciała stałego”; 13.30 — „Własności ciała stałego”; 13.40 — „Własności ciała stałego”; 13.50 — „Własności ciała stałego”; 14.00 — „Własności ciała stałego”; 14.10 — „Własności ciała stałego”; 14.20 — „Własności ciała stałego”; 14.30 — „Własności ciała stałego”; 14.40 — „Własności ciała stałego”; 14.50 — „Własności ciała stałego”; 15.00 — „Własności ciała stałego”; 15.10 — „Własności ciała stałego”; 15.20 — „Własności ciała stałego”; 15.30 — „Własności ciała stałego”; 15.40 — „Własności ciała stałego”; 15.50 — „Własności ciała stałego”; 16.00 — „Własności ciała stałego”; 16.10 — „Własności ciała stałego”; 16.20 — „Własności ciała stałego”; 16.30 — „Własności ciała stałego”; 16.40 — „Własności ciała stałego”; 16.50 — „Własności ciała stałego”; 17.00 — „Własności ciała stałego”; 17.10 — „Własności ciała stałego”; 17.20 — „Własności ciała stałego”; 17.30 — „Własności ciała stałego”; 17.40 — „Własności ciała stałego”; 17.50 — „Własności ciała stałego”; 18.00 — „Własności ciała stałego”; 18.10 — „Własności ciała stałego”; 18.20 — „Własności ciała stałego”; 18.30 — „Własności ciała stałego”; 18.40 — „Własności ciała stałego”; 18.50 — „Własności ciała stałego”; 19.00 — „Własności ciała stałego”; 19.10 — „Własności ciała stałego”; 19.20 — „Własności ciała stałego”; 19.30 — „Własności ciała stałego”; 19.40 — „Własności ciała stałego”; 19.50 — „Własności ciała stałego”; 20.00 — „Własności ciała stałego”; 20.10 — „Własności ciała stałego”; 20.20 — „Własności ciała stałego”; 20.30 — „Własności ciała stałego”; 20.40 — „Własności ciała stałego”; 20.50 — „Własności ciała stałego”; 21.00 — „Własności ciała stałego”; 21.10 — „Własności ciała stałego”; 21.20 — „Własności ciała stałego”; 21.30 — „Własności ciała stałego”; 21.40 — „Własności ciała stałego”; 21.50 — „Własności ciała stałego”; 22.00 — „Własności ciała stałego”; 22.10 — „Własności ciała stałego”; 22.20 — „Własności ciała stałego”; 22.30 — „Własności ciała stałego”; 22.40 — „Własności ciała stałego”; 22.50 — „Własności ciała stałego”; 23.00 — „Własności ciała stałego”; 23.10 — „Własności ciała stałego”; 23.20 — „Własności ciała stałego”; 23.30 — „Własności ciała stałego”; 23.40 — „Własności ciała stałego”; 23.50 — „Własności ciała stałego”; 24.00 — „Własności ciała stałego”; 24.10 — „Własności ciała stałego”; 24.20 — „Własności ciała stałego”; 24.30 — „Własności ciała stałego”; 24.40 — „Własności ciała stałego”; 24.50 — „Własności ciała stałego”; 25.00 — „Własności ciała stałego”; 25.10 — „Własności ciała stałego”; 25.20 — „Własności ciała stałego”; 25.30 — „Własności ciała stałego”; 25.40 — „Własności ciała stałego”; 25.50 — „Własności ciała stałego”; 26.00 — „Własności ciała stałego”; 26.10 — „Własności ciała stałego”; 26.20 — „Własności ciała stałego”; 26.30 — „Własności ciała stałego”; 26.40 — „Własności ciała stałego”; 26.50 — „Własności ciała stałego”; 27.00 — „Własności ciała stałego”; 27.10 — „Własności ciała stałego”; 27.20 — „Własności ciała stałego”; 27.30 — „Własności ciała stałego”; 27.40 — „Własności ciała stałego”; 27.50 — „Własności ciała stałego”; 28.00 — „Własności ciała stałego”; 28.10 — „Własności ciała stałego”; 28.20 — „Własności ciała stałego”; 28.30 — „Własności ciała stałego”; 28.40 — „Własności ciała stałego”; 28.50 — „Własności ciała stałego”; 29.00 — „Własności ciała stałego”; 29.10 — „Własności ciała stałego”; 29.20 — „Własności ciała stałego”; 29.30 — „Własności ciała stałego”; 29.40 — „Własności ciała stałego”; 29.50 — „Własności ciała stałego”; 30.00 — „Własności ciała stałego”; 30.10 — „Własności ciała stałego”; 30.20 — „Własności ciała stałego”; 30.30 — „Własności ciała stałego”; 30.40 — „Własności ciała stałego”; 30.50 — „Własności ciała stałego”; 31.00 — „Własności ciała stałego”; 31.10 — „Własności ciała stałego”; 31.20 — „Własności ciała stałego”; 31.30 — „Własności ciała stałego”; 31.40 — „Własności ciała stałego”; 31.50 — „Własności ciała stałego”; 32.00 — „Własności ciała stałego”; 32.10 — „Własności ciała stałego”; 32.20 — „Własności ciała stałego”; 32.30 — „Własności ciała stałego”; 32.40 — „Własności ciała stałego”; 32.50 — „Własności ciała stałego”; 33.00 — „Własności ciała stałego”; 33.10 — „Własności ciała stałego”; 33.20 — „Własności ciała stałego”; 33.30 — „Własności ciała stałego”; 33.40 — „Własności ciała stałego”; 33.50 — „Własności ciała stałego”; 34.00 — „Własności ciała stałego”; 34.10 — „Własności ciała stałego”; 34.20 — „Własności ciała stałego”; 34.30 — „Własności ciała stałego”; 34.40 — „Własności ciała stałego”; 34.50 — „Własności ciała stałego”; 35.00 — „Własności ciała stałego”; 35.10 — „Własności ciała stałego”; 35.20 — „Własności ciała stałego”; 35.30 — „Własności ciała stałego”; 35.40 — „Własności ciała stałego”; 35.50 — „Własności ciała stałego”; 36.00 — „Własności ciała stałego”; 36.10 — „Własności ciała stałego”; 36.20 — „Własności ciała stałego”; 36.30 — „Własności ciała stałego”; 36.40 — „Własności ciała stałego”; 36.50 — „Własności ciała stałego”; 37.00 — „Własności ciała stałego”; 37.10 — „Własności ciała stałego”; 37.20 — „Własności ciała stałego”; 37.30 — „Własności ciała stałego”; 37.40 — „Własności ciała stałego”; 37.50 — „Własności ciała stałego”; 38.00 — „Własności ciała stałego”; 38.10 — „Własności ciała stałego”; 38.20 — „Własności ciała stałego”; 38.30 — „Własności ciała stałego”; 38.40 — „Własności ciała stałego”; 38.50 — „Własności ciała stałego”; 39.00 — „Własności ciała stałego”; 39.10 — „Własności ciała stałego”; 39.20 — „Własności ciała stałego”; 39.30 — „Własności ciała stałego”; 39.40 — „Własności ciała stałego”; 39.50 — „Własności ciała stałego”; 40.00 — „Własności ciała stałego”; 40.10 — „Własności ciała stałego”; 40.20 — „Własności ciała stałego”; 40.30 — „Własności ciała stałego”; 40.40 — „Własności ciała stałego”; 40.50 — „Własności ciała stałego”; 41.00 — „Własności ciała stałego”; 41.10 — „Własności ciała stałego”; 41.20 — „Własności ciała stałego”; 41.30 — „Własności ciała stałego”; 41.40 — „Własności ciała stałego”; 41.50 — „Własności ciała stałego”; 42.00 — „Własności ciała stałego”; 42.10 — „Własności ciała stałego”; 42.20 — „Własności ciała stałego”; 42.30 — „Własności ciała stałego”; 42.40 — „Własności ciała stałego”; 42.50 — „Własności